

onninen

VUOSIKERTOMUS 2002

onninen

Materiaalihuollon ykköskumppani

Onnisen strateginen tahtotila on olla materiaalihuollon ykköskumppani asiakkailleen ja toimittajilleen pohjoisen ja keskisen Euroopan markkinoilla.

Sisältö

2002–2003	1
Hallituksen puheenjohtajan katsaus	2
Toimitusjohtajan katsaus	3
Toimialakatsaukset	
Onninen Suomi	4
Onninen Ruotsi	8
Onninen Norja	10
Onninen Wholesale International	12
Konsernin rakenne	16
Henkilöstö	17
Tilinpäätös	
Hallituksen toimintakertomus	18
Konsernituloslaskelma	21
Konsernitase	22
Rahoituslaskelmat	24
Emoyhtiön tuloslaskelma	25
Emoyhtiön tase	26
Tilinpäätöksen liitetiedot	28
Hallituksen esitys	36
Tilintarkastuskertomus	36
Viisivuotiskatsaus	37
Laskentakaavat	37
Hallitus	38
Johtoryhmä	39
Yhteystietoja	40

Onninen-konserni lyhyesti

Onninen tarjoaa Skandinavian ja Itämeren alueen markkinoilla kattavaa materiaalihuoltoa asiakkailleen, joita ovat sähkö-, LVI- ja kylmälälalla toimivat urakoitsijat, teollisuus, energialaitokset, julkiset organisaatiot ja jälleenmyyjät. Onninen kuuluu Onvest-konserniin, joka on suomalainen perheyrittys.

Onninen-konsernin liiketoiminnallinen rakenne perustuu neljään toimialaan ja konserninlaajuisiin tukitoimintoihin. Toimialat ovat Onninen Suomi, Onninen Ruotsi, Onninen Norja ja Baltian-maiden, Puolan sekä Venäjän toimintoista vastaava Onninen Wholesale International. Tukitoiminnot ovat Logistiikka, Tietohallinto, Taloushallinto, Henkilöstön kehittäminen ja Viestintä.

Onnisella on yhteensä 130 toimipistettä. Yhtiö työllistää Suomen, Ruotsin, Norjan, Puolan, Venäjän, Viron, Latvian ja Liettuan toiminnoissaan noin 2 500 henkilöä.

Vuonna 2002 Onnisen liikevaihto oli 930,3 miljoonaa euroa.

Avainlukuja		2002	2001
Liikevaihto	Milj. e	930,3	804,0
– kasvu edellisestä vuodesta	%	15,7	13,2
Ulkomaisen toiminnan liikevaihto	Milj. e	445,7	323,4
– kasvu edellisestä vuodesta	%	37,8	31,9
– osuus liikevaihdosta	%	47,9	40,2
Liikevoitto	Milj. e	14,7	20,6
– osuus liikevaihdosta	%	1,6	2,6
Voitto ennen veroja	Milj. e	11,5	19,5
Sijoitetun pääoman tuotto	%	8,8	17,1
Oman pääoman tuotto	%	5,6	14,0
Omavaraisuusaste	%	29,2	48,8
Taseen loppusumma	Milj. e	342,8	203,8
Investoinnit	Milj. e	63,0	6,6
Henkilöstö 31.12.		2 626	2 140

Vuoden 2002 tärkeitä tapahtumia

Onninen toteutti vuonna 2002 useita merkittäviä linjauksia, joiden tavoitteena on parantaa yhtiön kilpailukykyä mm. hyödyntämällä aiempaa paremmin liiketoiminnan laajuuden tarjoamia mitakaavaetuja. Vuoden aikana:

- Vahvistettiin konserniajattelua.
- Selkeytettiin liiketoiminnan rakenteita sekä Suomessa että useissa muissa maaorganisaatioissa.
- Ostettiin Norjasta maan johtava sähköalan tukkuliike, mikä laajensi markkina-aluetta ja lisäsi Onnisen painoarvoa sähköalan toimijana.

- Toteutettiin Puolassa seitsemän yhtiön fuusio, mikä paransi merkittävästi toimintaedellytyksiä tällä erittäin mittavalla markkina-alueella.
- Jatkettiin Ruotsissa työtä markkina-osuuksien ja kannattavuuden parantamiseksi sekä aloitettiin myynti sähköurakoitsijoille.
- Vakiinnutettiin asema Baltian maissa ja siellä sekä Venäjällä tehtiin suunnitelmat toiminnan laajentamisesta.

Vuoden 2003 haasteita

Onnisen tavoitteena on tarjota asiakkailleen markkinoiden parasta palvelua, toimittajilleen markkinoiden paras jakeluverkko ja henkilöstölleen mahdollisuus jatkuvasti kehittää omaa osaamistaan.

Eteneminen kohti yhtiön strategista tahtotilaa eli materiaalihuollon ykköskumppanuutta edellyttää Onniselta muun muassa

- oikeaa laatu- ja hintatietoisuutta,
- riittävien resurssien varmistamista,
- palveluhenkisyttä sekä valmiutta jatkuvasti lisätä osaamista ja kehittää toimintaa.

Kansainvälistyminen leimaa Onnisen kehitystä

Onvest-konserniin kuuluva Onninen on Suomen suurimpia perheyrityksiä. Tämän kokoluokan yrityksen menestyminen yhä kansainvälisemmillä markkinoilla vaatii kykyä hyödyntää koko sitä taitotietoa, joka löytyy yhtiön hallitukselta, johdolta ja henkilöstöltä eri puolilta Onninen-konsernia.

Allekirjoitan ajatukset, joita on esitetty niin sanotun hyvän omistamisen tunnusmerkeistä. Näitä ovat esimerkiksi kasvollinen omistajuus ja omistajalta edellytettävä jatkuva yrityksen tavoitteiden ja niiden toteutumisen seuranta. Tiivistäen voi sanoa, että hyvässä omistajuudessa kyse on omistajan, hallituksen ja yrityksen johdon tiiviistä vuorovaikutuksesta ja yhteistyöstä. Näin toimien jokainen osapuoli voi tuoda omat näkökulmansa päätöksenteon pohjaksi ja kantaa vastuun roolinsa mukaisesti.

Vuonna 2003 tuli kuluneeksi 90 vuotta siitä, kun äitini isoisa Alfred Onninen aloitti Turussa putkiurakoinnin. Toiminta oli menestyksellistä. Se kasvoi vuosien mittaan valtakunnalliseksi ja samalla urakointi ja tukkukauppa laajenivat uusille aloille. 1970-luvulla mukaan tulivat ilmastointi- ja sähköala sekä projektivienti ulkomaille. Tänä päivänä Onninen tarjoaa rakentamiseen ja teolliseen tuotantoon liittyviä materiaaleja, tietoa ja tuotteita jo kahdeksassa maassa. Kansainvälistyminen ja kasvu ovat voimakkaasti leimanneet yhtiön viime vuosien kehitystä.

Onnisen kehittäminen on perustunut – ja perustuu edelleen – perheyrityksen taloudellisiin resursseihin sopeutettuun riskinottoon.

Tämä edustaa sitä vastuullisuutta, joka on totuttu yhdistämään Onniseen ja yleisemminkin niin sanottuun kasvolliseen yrittämiseen.

Yritys voi yhteiskunnallisen vastuunsa huomioon ottamalla parantaa pitkällä aikavälillä myös omia toimin-

taedellytyksiään. Onvest-konsernissa olemme esimerkiksi monin tavoin pyrkineet panostamaan siihen, että LVIS-ala jatkossakin kiinnostaisi sekä jo työelämässä olevia että opiskeluaan aloittavia. Kuluvan juhlavuoden kunniaksi teimme päätöksen tukea Teknillisen korkeakoulun LVI-tekniikan opiskelua ja näin toivottavasti lisätä alan kiinnostavuutta myös korkeimmilla opintasoilla.

Onnisen toiminnassa kautta sen historian toistuvat sellaiset arvokeskusteluun liittyvät teemat kuten jatkuva kehittyminen, avoimuus, eettiset arvot, nöyryys ja toisten kunnioittaminen. Olen vahvasti sitä mieltä, että juuri nämä seikat ovat osaltaan vaikuttaneet siihen, että yhtiö on elänyt ja menestynyt jo 90 vuotta. Olen ylpeä siitä, että edustan Onnisen historiassa jo neljättä yrittäjäsukupolvea.

Samalla kun kiitän Onninen-konsernin henkilökuntaa vuoden 2002 aikana tehdystä työstä, haluan välittää kiitokseni sekä yrityksen asiakkaille että tavarantoimittajille. Isäni tapasi sanoa, ettei kukaan voi menestyä yksin. Olen huomannut, että tähän sanontaan sisältyy paljon viisautta. Olen myös vakuuttunut siitä, että hyvä yhteistyö yrityksen tärkeiden sidosryhmien kesken hyödyttää kaikkia osapuolia myös jatkossa.

Tulen tekemään parhaani, että Onnisella, jonka historiaa kuvaavat mielestäni hyvin sanat kasvava ja kehittyvä, on myös jatkossa tarvitsemansa edellytykset toimia itsenäisenä ja vakavaraisena yrityksenä ja edelleen sekä kehittyä että kasvaa.

Vantaalla, 26.2.2003

Maarit Toivanen-Koivisto

Haluamme materiaalihuollon ykköskumppaniksi

Taloudellista kehitystä päämarkkina-alueillamme leimasi pessimistinen pohjavire vuoden 2002 aikana. Monet uhkakuvat varjostavat myös kuluvan vuoden näkymiä. Koska emme saa markkinaennusteistakaan tukea kannattavuustavoitteidemme saavuttamiseen, olemme keskittyneet kehittämään sisäistä toimintaamme.

Teimme vuoden 2002 aikana monia merkittäviä linjauksia parantaaksemme yhä kansainvälisemmäksi kasvaneen Onninen-konsernin kilpailukykyä.

Loimme pohjan konserniajattelulle ja selkiytimme liiketoiminnan rakenteita sekä Suomessa että muissa maaorganisaatioissa. Lisäsimme painoarvoamme sähköalan toimijana ostamalla Norjan johtavan sähköalan tukkukaupan. Yhdistimme Puolassa voimamme mitavalla yritysfuusiolla, jonka tuloksena meillä on nyt aiempien seitsemän erillisen yhtiön sijasta yksi Onninen tässä isossa ja monien mahdollisuuksien maassa. Jatkoimme Ruotsissa työtä sekä markkinaosuutemme että toiminnan kannattavuuden parantamiseksi ja aloitimme myynnin myös sähköurakoitsijoille. Baltian maissa ja Venäjällä teimme suunnitelmat toiminnan laajentamiseksi.

Konsernirakennettamme muutimme niin, että meillä on nyt aiempaa paremmat edellytykset tarkastella toimintaamme yli asiakassegmenttien ja valtakunnallisten rajojen. Konsernin liiketoimintarakenne perustuu neljään toimialaan ja viiteen konserninlaajuiseen tukitoimintoon. Toimialojen sisällä puolestaan liiketoimintavastuu jakaantuu strategisiin ja tulosvastuullisiin liiketoimintayksiköihin. Varmistaaksemme toi-

minnan tehokkuuden muodostimme lisäksi viisi konserninlaajuista tukitiimiä liiketoimintayksiköittäin kehittämään yhteisiä konsepteja keskeisille toiminoille kuten ostolle, myynnille ja markkinoinnille. Toimintatapojen yhdenmukaistaminen eri maissa ja markkinoilla vapauttaa osaltaan resurssijamme Onnisen edelleen kehittämiseen.

Vuonna 2002 tehtyjen ratkaisujen pohjalta meillä on edellytykset hyödyntää entistä paremmin niitä mittakaavaetuja, joita liiketoimintamme laajuus ja osaamisemme tarjoavat. Kutsumme tätä konserniajatteluksi. Sen avulla pyrimme saamaan kaiken osaamisemme tehokaimpaan mahdolliseen käyttöön ja palvelemaan strategista tahtotilaamme,

joka on olla materiaalihuollon ykköskumppani asiakkaillemme ja toimittajillemme.

Emme halua enää leimautua vain perinteiseksi tukkukaupaksi, sillä osaisemmemme ja toimintamme ulottuu jo merkittävästi tukkukauppaa eli ostamista, varastointia ja myyntiä laajemmalle. Toimimme yhä useammin asiakkaittemme ja toimittajiemme kumppanina.

Eteneminen kohti ykköskumppanuutta ja tämän kilpailukykyä parantavan aseman säilyttäminen edellyttävät, että pystymme tarjoamaan markkinoiden parasta palveluiden ja tuotteiden saatavuutta. Meidän on myös ylläpidettävä oikeata laatu- ja hintatietoisuutta ja varmistettava palveluhenkisyysimme. Olen vakuuttunut siitä, että Onnisella on kaikki edellytykset saavuttaa ja ylläpitää asiakkaittensa ja toimittajiensa materiaalihuollon ykköskumppanin asema.

Onnisen toiminta on jatkunut jo 90 vuoden ajan eli siitä saakka, kun Alfred Onninen jätti elinkeinotoimintuksensa 19.2.1913. Historiaan sisältyy kasvua, mutta myös taantumia. Vuosien varrella kannattavuus on vaihdellut, on tarvinnut linjata toimintoja, sulkea jotakin ja avata jotakin muuta. Merkittävää on se rohkeus, jolla yrityksessä on kautta aikojen uskallettu katsoa tulevaisuuteen.

Tulevaisuutta on tänään yhtä vaikea ennustaa kuin aina aiemminkin. Varmaa sen sijaan on, että voimme tekemisellämme ja osaamisellamme vaikuttaa siihen millaisena tulevaisuutemme toteutuu.

Onnisella on edessään hyvin mielenkiintoinen ja haasteellinen vuosi. Olen vakuuttunut siitä, että yhdessä tekemällä voimme tehdä siitä hyvän vuoden. Samalla haluan kiittää kaikkia onnislaisia niistä merkittävistä ponnisteluista, joiden tuloksena vakiinnutimme vuoden 2002 aikana toimintamme kansainvälisenä konsernina. Kiitän myös lämpimästi asiakkaittamme, toimittajiamme ja kaikkia yhteistyökumppaneitamme meille osoitetusta luottamuksesta.

Vantaalla, 26.2.2003

Petteri Waldén

Onninen on Suomen suurin kattava materiaalihuoltoa tarjoava yhtiö. Yhtiön tärkeimmät tuotealueet ovat LVI-, sähkö-, ja kylmätekniset tuotteet sekä teollisuuden raaka-aineet ja tarvikkeet. Yhtiön tavoitteena on edelleen vahvistaa asemaansa asiakkaitensa ja toimittajiensa materiaalihuollon ykköskumppanina.

Onnisen Suomen toimintoista vastaa Onninen Suomi -toimiala. Toimiala jakaantuu kuuteen strategiseen ja tulosvastuulliseen liiketoimintayksikköön, joista kukin on erikoistunut oman asiakassegmenttinsä erityispiirteisiin ja vaatimuksiin.

Liiketoimintayksiköt ovat sähköurakoitsijoita palveleva Sähkö, LV-urakoitsijoita palveleva Lämpö/Vesi, ilmastointi- ja kylmäurakoitsijoita palveleva Ilma/Kylmä, teollisuusasiakkaita palveleva Teollisuus, yhdyskunta- ja muuta infrastruktuurirakentamista palveleva Infra ja vuoden 2003 alusta toimintansa aloittanut LVIS-alan tuotteiden jälleenmyyjä palveleva Jälleenmyynti.

Liiketoimintayksiköt ovat sähköurakoitsijoita palveleva Sähkö, LV-urakoitsijoita palveleva Lämpö/Vesi, ilmastointi- ja kylmäurakoitsijoita palveleva Ilma/Kylmä, teollisuusasiakkaita palveleva Teollisuus, yhdyskunta- ja muuta infrastruktuurirakentamista palveleva Infra ja vuoden 2003 alusta toimintansa aloittanut LVIS-alan tuotteiden jälleenmyyjä palveleva Jälleenmyynti.

Express-ketju on tärkeä osa Onnisen menestystä. Sen avulla yhtiö palvelee tehokkaasti suurta määrää asiakkaita, jotka tulevat itse valitsemaan tuotteita tai noutamaan päävarastoista toimitetut tilaukset. Vuoden 2002 lopussa Onnisella oli Suomessa yhteensä 39 Express-nouto- ja itsepalvelupistettä.

Vuonna 2002 toimialan liikevaihto kasvoi 0,8 prosenttia ja oli 484,6 miljoonaa euroa. Kannattavuudessa saavutettiin sille asetetut tavoitteet.

Vuoden 2002 lopussa Onninen Suomi -toimialalla työskenteli 40 toimipaikassa yhteensä 644 henkilöä.

Kysyntä edellisvuoden tasolla

Onnisen Suomen toimintoissa vuosi 2002 oli kysynnältään edellisen vuoden kaltainen.

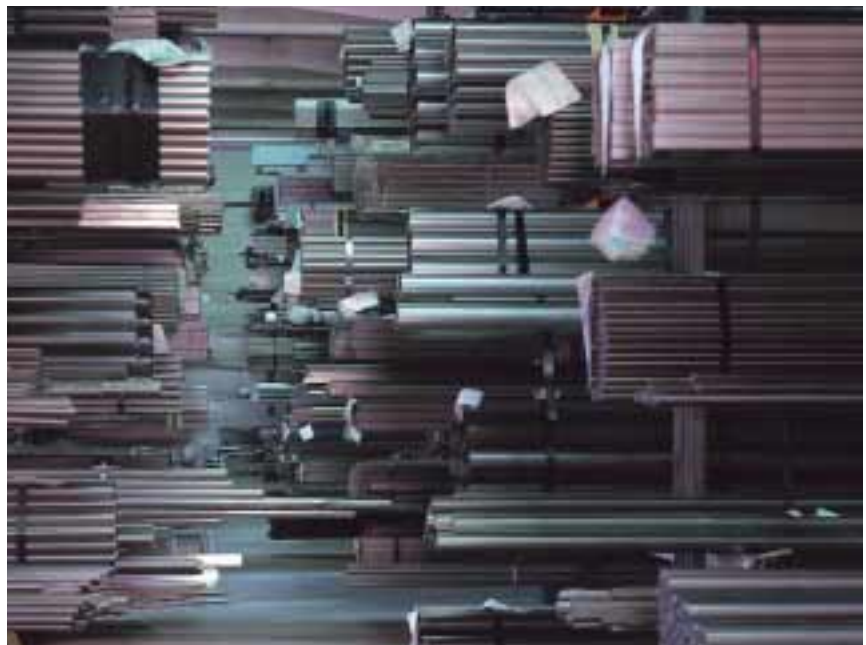
Epävarmuuden jatkuminen sekä koko maailmantaloudessa että erityisesti monissa Suomelle tärkeissä vientimaisissa vaikutti hiljentävästi investointihalukkuuteen ja alensi teollisuuden käyttöastetta Suomessa. Taloudellinen ympäristö vastasi siten hyvin edellisvuoden lopulla tehtyjä arvioita.

Rakentamisen volyyymi ei vuoden aikana noussut. Korjausrakentaminen oli kuitenkin vilkasta, mikä kompensoi muun rakentamisen heikkoutta. Infrastruktuurirakentaminen jatkui edellisvuoden tasolla. Teollisuuden investoinnit vähenivät etenkin metsäteollisuudessa. Teollisuuden kapasiteetin käyttöasteen lisäksi myös sen tilauskanta laski.

Onnisen toimitusohjelmaan kuuluvien tuotteiden hinnat nousivat vuoden aikana lievästi. Kilpailukentässä ei tapahtunut merkittäviä muutoksia.

Onninen jatkoi tuote- ja palveluvalikoimansa monipuolistamista. Toimitusohjelmaan kuuluu nyt lähes 30 000 aktiivista tuotenimikettä. Palvelukehityksessä painopiste oli asiakkaan materiaalitalouden optimointiin liittyvissä hankkeissa sekä esikäsittelytoimintojen kapasiteetin lisäämisessä.

● Suomen suurin putki-, putkistovaruste- ja rakennusprofiilivarasto sijaitsee Hyvinkäällä. Hyvinkään keskusvarasto palvelee Suomen lisäksi myös muita Onninen-konsernin maita.

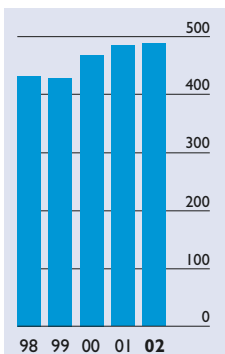
Organisaatiota selkeytettiin

Onninen toteutti vuoden 2002 aikana Suomen toiminnoissaan useita organisaation selkeyttämiseen tähtäviä muutoksia: Kesällä aiemmat Talotekniikka- sekä Teollisuus ja Infrastruktuuuri -toimialat yhdistettiin Onninen Suomi -toimialaksi ja tehtiin päätös LVIS-alan

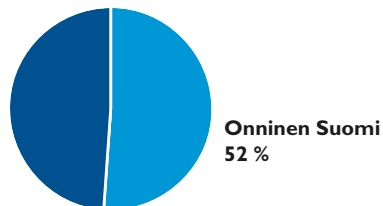
tuotteiden jälleenmyyjä palvelevan Jälleenmyynti-yksikön perustamisesta. Loppuvuodesta osana myynnin virtaviivaistamista Express-myyntitoiminnot yhdistettiin Sähkö ja Lämpö/Vesi-liiketoimintayksiköiden myyntiorganisaatioihin. Rakennemuutokset selkeyttivät asiakasvastuita ja kevensivät hallintoa.

● Onninen palvelee asiakkaitaan Suomessa 36 Express-toimipisteessä. Expressien liikeidea on palvelu erityisesti urakoitsija-asiakkaita tarjoamalla heille tilaisuus löytää usein tarvittavat materiaalit ja asennustarvikkeet suoraan hyllyltä.

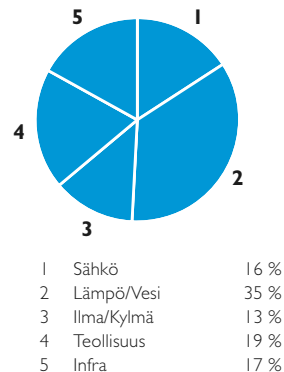
Liikevaihto, milj. e

Osuus konsernin liikevaihdosta

Liikevaihdon jakauma, %

Vuoden aikana kiinnitettiin lisään-
tyvää huomiota Onninen-konsernin eri
maissa toimivien yksiköiden väliseen yh-
teistyöhön. Tavoitteena on käyttää myös
Suomen toiminnoissa entistä enemmän
hyväksi koko Onninen-konsernin toi-
minnan laajuutta ja osaamista mm. os-
toissa, myynissä ja markkinoinnissa.
Jatkossa on myös tarkoitus rutiineja hel-
pottavia konserninlaajuisia konsepteja
soveltamalla siirtää lisää resursseja toi-
minnan edelleen kehittämiseen.

Lisää tuotteita sähköurakoitsijoille

Vuoden 2001 aikana tapahtunut sähkö-
tuotteiden markkinoiden voimakas kas-
vu taittui lieväksi laskuksi vuoden 2002
aikana.

Huolimatta markkinatilanteen hei-
kentymisestä Sähkö -liiketoimintayksi-
kön myynti kasvoi vuoden aikana. Kas-
vuun vaikutti mm. tuoteohjelman laa-
jentaminen erityisesti tele- ja datatuot-
teiden valikoiman osalta. Myös sähkö-
tarvikkeiden koko tuotemäärä Suomen
markkinoilla jatkoi kasvuaan. Tuote-
määrä on viimeisten 10 vuoden aikana
kaksinkertaistunut. Vuoden 2002 lopus-
sa sähkötuotteita oli sähkönumerorekis-
terissä yli 150 000 kappaletta.

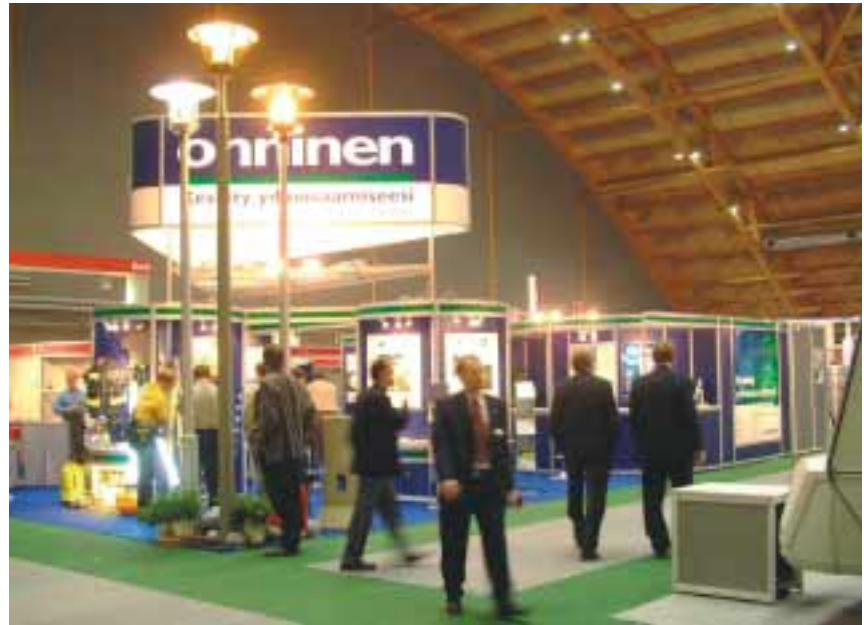
Onninen vahvisti organisaatiotaan
sähköalan osaamista lisäämällä ja syvensi
yhteistyötään tärkeimpien alan tavarantoi-
mittajien kanssa.

Vuonna 2002 Sähkö -liiketoimin-
taysikön myynti nousi edellisestä vuo-
desta ja oli 76,2 miljoonaa euroa.

Korjausrakentamisen merkitys kasvoi LV-kaupassa

LV-tuotteiden markkinat laskivat hie-
noisesti. Korjaus- ja pienrakentamisen
merkitys kasvoi, mikä nosti Onnisen ti-
heän myynti- ja noutopisteverkoston
merkitystä. Myös LV-liikkeiden ja mui-
den jälleenmyyjien kautta tapahtunut
myynti paikkasi muuten heikennyttä
markkinatilannetta.

Onninen jatkoi rakennusten työ-
maalogistiikkaan liittyvän myyntikon-
septin kehittämistä. Vuoden aikana to-
teutetut pilottihankkeet olivat rohkai-
sevia sekä asiakkaan että Onnisen kan-
nalta. Toimintaa tehostavan projekti-
myyntikonseptin ennakoitaan valtaavan
nopeasti alaa lähivuosina. Hanakat
-markkinointiketjun toimintaa kehitet-

Onnisella on Suomessa 40 toimipistettä

Toimipisteet sijaitsevat seuraavilla
paikkakunnilla:

*Espoo, Forssa, Helsinki, Hyvinkää,
Hämeenlinna, Imatra, Joensuu,
Jyväskylä, Kajaani, Kokkola, Kotka,
Kouvola, Kuopio, Lahti, Lappeen-
ranta, Lohja, Maarianhamina,
Mikkeli, Oulu, Pori, Porvoo, Raahе,
Raisio, Rauma, Rovaniemi, Salo,
Savonlinna, Seinäjoki, Tampere,
Tornio, Turku, Vaasa, Vantaa,
Varkaus, Ylivieska.*

tiin edelleen.

Vuonna 2002 Lämpö/Vesi -liiketoimintayksikön myynti nousi edellisestä vuodesta ja oli 170,3 miljoonaa euroa.

Ilmanvaihto- ja kylmätuotteiden myynti kasvoi

Vilkas kauppakeskusrakentaminen ja lämmin kesä sekä teleoperaattoreiden investointien vähyys näkyivät kylmä-
tuotteiden kysynnässä. Toimisto- ja va-
ratorakentamisen lasku supisti ilmas-
tointituotteiden markkinoita noin viisi
prosenttia. Pientalojen ilmanvaihtotuot-
teiden menekki säilyi hyvällä tasolla.

Markkinakehitys heijastui Ilma-yk-
sikön myyntiin. Toiminnan pääpaino oli
varasto-ohjelman sekä toimitusvarmuu-

● Onninen osallistuu Suomessa vuosittain useille sähkö-, LVI- ja rakennusalan messuille.

den kehittämisessä. Vuoden aikana pa-
rannettiin myyjien tavoitettavuutta ja
saavutettiin hyviä tuloksia hankintapal-
velu-konseptin markkinoinnilla.

Kylmäalan markkinat pysyivät hy-
vällä tasolla ja Onninen vahvisti mark-
kina-asemaansa. Kylmä-yksikkö laajeni
varasto-ohjelmaansa ja jatkoi jakelun
kehittämistä Express-ketjua hyödyntä-
en. Uusi myyntiorganisaatio vahvisteti-
tiin vuoden lopussa.

Vuonna 2002 Ilma/Kylmä -liiketoimintayksikön myynti nousi edellisestä vuodesta ja oli 62,6 miljoonaa euroa.

Kapasiteettia vapaana teollisuudessa

Kansainvälisen taloustilanteen epävar-
muus näkyi erityisesti teollisuusasiakas-
kunnassa. Vuoden 2002 aikana teollisu-
uus myöhensi suunniteltuja investoin-
tejaan, sen tuotanto supistui ja tilaus-
kanta laski.

Onninen laajensi teollisuuden säh-
kötuotevalikoimaa mm. teollisuuden
ohjauskaapeilla sekä laivanrakennuk-
sen erikoiskaapeilla. Terästen esikäsit-
telykapasiteettia lisättiin ottamalla käyt-
töön pitkälle automatisoitu uusi saha-
us- ja paletointilinja. Investointi mah-

dollisti erikoisteräksien toimitusmäärin nostamisen selvästi edellisvuodesta.

Asiakkaiden tiloissa olevien Onnisen ohjaamien palveluvarastojen määrä kasvoi.

Teollisuus -liiketoimintayksikkö vahvisti asemaansa yhtenä teollisuuden suurimmista tavarantoimittajista ja kokonaisvaltaisten materiaalihuoltoratkaisujen yhteistyökumppanina.

Vuonna 2002 Teollisuus -liiketoimintayksikön myynti laski edellisestä vuodesta ja oli 93,6 miljoonaa euroa.

Infrastruktuurirakentamisen elpymässä

Onnisen Infra -liiketoimintayksikön välittämien tuotteiden ja palvelujen kokonaiskysyntä pysyi edellisvuoden tasolla. Tietoverkkotuotteiden menekki heikkeni selvästi.

Kaksi vuotta sitten aloitetut panostukset sähköverkostotuotteisiin ja myöhemmin ulkovalaistukseen sekä tele- ja data -tuotteisiin näkyvät tasaisena myynnin kasvuna. Yksikön asema näillä tuotealueilla vahvistui ja vakiintui.

Onninen jatkoi materiaalihuolto-konseptien kehittämistä asiakaskunnan rakennemuutoksen pohjalta. Kuntatalouden ongelmat tulevat jatkossa todennäköisesti kiihdyttämään materiaalihuollon ulkoistamishankkeita.

Infra -liiketoimintayksikön tarjoamien tuotteiden ja palvelujen kysyn-

nän arvioidaan lähivuosina kasvavan. Suunnitteilla on useita suuria infrastruktuurirakentamiseen liittyviä hankkeita, kuten Vuosaaren satama ja monta rautatie- ja moottoritieverkkorakentamisen kohdetta.

Vuonna 2002 Infra -liiketoimintayksikön myynti nousi edellisestä vuodesta ja oli 82,1 miljoonaa euroa.

Onninen Suomi -toimialan liiketoimintayksiköt ovat

Sähköurakoitsijoita palveleva Sähkö

LV-urakoitsijoita palveleva Lämpö/Vesi

Ilmastointi- ja kylmäurakoitsijoita palveleva Ilma/Kylmä

Teollisuusasiakkaita palveleva Teollisuus

Yhdyskunta- ja muuta infrastruktuurirakentamista palveleva Infra

LVIS-alan tuotteiden jälleenmyyjä palveleva Jälleenmyynti

Erityispalvelua jälleenmyyntiasiakkaille

Vuoden 2003 alusta aloitti toimintansa uusi Jälleenmyynti -liiketoimintayksikkö. Se palvelee mm. rautakauppa- ja päivittäistavaraketjuja, joiden palvelutarve poikkeaa erityispiirteittensä, erilaisten kriittisten menestystekijöiden ja kilpailukeinojen takia muiden Onninen Suomi -toimialan asiakkaiden tarpeista.

Onninen tarjoaa jälleenmyyntiasiakkailleen mm. IP-pakattuja tuotteita, joiden pakkaustapa ja tuotepakkausten sisältämä tieto on suunniteltu täyttämään myös loppukäyttäjien kuluttajatarpeet.

Entistä parempaa materiaalihuolto-osaamista

Onninen Suomi -toimialan vuoden 2003 ykkösasioihin kuuluvat materiaalihuollon kokonaisosaamisen kehittäminen, laatuun liittyvät asiat ja konsernietujen hyödyntäminen. Toimitusketjua tehostetaan mm. investoimalla materiaalivirtojen ohjaamisen ja simuloinnin atk-työkaluihin sekä kiinteään yhteistyöhön toimitusketjun eri osien välillä. Vuoden 2003 aikana myös päivitetään Onninen Suomen toimintojen laatu järjestelmät uuden ISO 9000 -standardin mukaisiksi. ■

● Onnisen pinta-alaltaan laajin varasto sijaitse Hyvinkäällä. Sen ulkoalueen koko on 12 hehtaaria. Sisätiloja on yhteensä 20 000 m².

● Onninen avasi kaksi uutta Express-pistettä Ruotsissa vuonna 2002. Helmikuussa 2003 Ruotsissa oli yhteensä 16 Express-pistettä.

Onnisen Ruotsin toiminnoista vastaa Onninen Ruotsi -toimiala. Toimialan asiakkaita ovat sähkö-, LV-, ilmastointi- ja kylmälaitteiden urakoitsijat, julkiset organisaatiot, teollisuus ja energialaitokset, joiden palvelussa Onninen on maan markkinajohtaja.

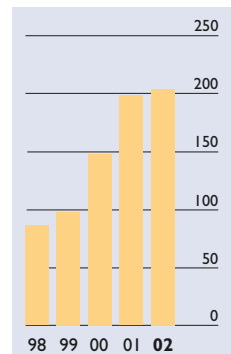
Onninen Ruotsi -toimialan liikevaihto kasvoi ja oli 201,4 miljoonaa euroa. Investoinnit uuden asiakasryhmän palveluun ja uusien toimipaikkojen avaamiseen sekä merkittävät rakennejärjestelyistä aiheutuneet kustannukset rasittivat kannattavuutta, joka jäi heikoksi.

Vuoden 2002 lopussa Onnisella oli Ruotsissa 29 toimipaikkaa, ja Ruotsin toiminnoissa työskenteli yhteensä 420 henkilöä.

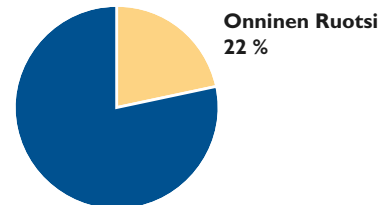
Epäyhtenäiset markkinat

Markkinakehitys vaihteli merkittävästi segmentteittäin. Tuotteiden ja palvelujen kysyntä kylmälaitteiden ja energialaitosten materiaalihuollossa kasvoi 8–10 prosenttia. LV-alalla ja infra-markkinoilla kysyntä pysyi edellisen vuoden tasolla. Sähköasennuksessa markkinat laskivat noin viisi prosenttia. Telemarkkinoiden 73 prosentin pudotus oli suurempi kuin mitä oli arvioitu pessimistisimmässä ennusteissa.

Liikevaihto, milj. e

Osuus konsernin liikevaihdosta

Myynti alkoi myös sähköurakoitsijoille

Onninen laajensi toimintaansa ja vahvisti asemaansa yhtenä Ruotsin merkittävimmistä teknisen tukkukaupan toimijoista mm. aloittamalla myynnin myös sähköurakoitsijoille. Perinteisesti Onninen AB:n asiakaskuntaan ovat kuuluneet LV- ja kylmäalan urakoitsijat, energialaitokset, julkisen hallinnon organisaatiot sekä teollisuus.

Onnisen hankittua omistukseensa norjalaisen Eilag Teknisk AS:n Onnisen Ruotsin toimintojen vastuulla ollut norjalaisen Østfold Energi Entreprenörin osto- ja logistiikkapalvelut siirtyivät Eilagin vastuulle.

Onnisen tavoitteena on palvella asiakkaitaan kunkin asiakassegmentin erityispiirteet tunnistaen. Vuoden 2002 aikana Ruotsissa aloittivat toimintansa ensimmäiset asiakasvastuupäälliköt (Key Account Manager). Heidän tavoitteenaan on yhteistyössä asiakkaansa kanssa varmistaa se, että Onninen voi tarjota koko osaamisensa asiakkaan omassa liiketoiminnassa hyödynnettäväksi.

Uusia Express-pisteitä

Vuoden aikana Onninen siirsi kuljetustoimintonsa kuljetusalalle erikoistuneelle Danzas Eurocargo AB:lle. Toiminnon ulkoistamisen tavoitteena on sekä parantaa asiakaspalvelua että oman toiminnan tehokkuutta. Onninen kehittää parhaillaan yhteistyössä Danzasin kanssa myös aivan uusia kuljetuslogistiikkaan perustuvia asiakaspalvelumuotoja.

Helmikuussa Onnisen Ruotsin toiminnossa saatiin päätökseen ISO 9001:2001 ja ISO 14001:2001 sertifiointi. Onninen AB on Ruotsissa ainoa tukkukauppa, jolla on yhtiön laajuinen laatusertifiointi.

Onninen jatkoi vuoden 2002 aikana eri asiakassegmenttejä palvelevan tuotevalikoimansa laajentamista. Vuoden päättyessä tuotevalikoima Ruotsissa kattoi jo yli 170 000 nimikettä. Nopeimmin kasvava yksittäinen tuoteryhmä koostuu sähköasennustuotteista.

Vuoden aikana avattiin kaksi uutta Express -toimipaikkaa, molemmat Etelä-Ruotsissa eli Göteborgissa ja Värnassa. Myös asiakkaiden tiloissa ylläpidettävien varastojen määrä lisääntyi. Vuoden 2003 alussa avattiin lisäksi Ex-

press-piste Pohjois-Ruotsissa Umeässä.

Vuoden 2002 päättyessä Onnisella oli Ruotsissa yhteensä 15 Express -palvelupistettä.

Haasteelliset tavoitteet

Onnisen tavoitteena on myös Ruotsissa vahvistaa asemaansa ja edetä kohti konsernin strategista tahtotilaa olla materiaalihuollon ykköskumppani sekä asiakkailleen että toimittajilleen. Tavoitteena on myös parantaa tuote- ja palvelusaatavuutta sekä lisätä erityisesti sähköasennustarvikkeiden myyntiä.

Tavoitteisiin pääsemistä helpottavat koko Onninen-konsernin osaamisen ja sen osto- ja myyntivolyymien tarjoamisen mittakaavaetujen aiempaa parempi hyödyntäminen. Myös jo tehtyjen että tulevien panostusten sähköisen kaupankäynnin edistämiseksi odotetaan vaikuttavan suotuisasti sekä myyntiin että kannattavuuteen. ■

● Onnisen Onniflex-tuotteet on kehitetty ensisijaisesti valmistalotellisuuden tarpeisiin. Onniflex-toimitukset kattavat kaikki talon lvi-tuotteet ja materiaalit (alla).

Onnisella on Ruotsissa 29 toimipistettä

Toimipisteet sijaitsevat seuraavilla paikkakunnilla:

Borås, Falkenberg, Göteborg, Habo, Helsingborg, Karlskoga, Karlstad, Kristianstad, Linköping, Malmö, Mjölby, Mölndal, Norrköping, Norrtälje, Skellefteå, Stockholm, Sundbyberg, Sundsvall, Umeå, Värnamo, Västerås, Växjö, Örebro.

● Onnisen kuljetukset hoidetaan Ruotsissa yhteistyössä Danzas Eurocargon kanssa.

Onnisen Norjan toiminnoista vastaa Onninen Norja -toimiala.

Toiminta Norjassa alkoi, kun Eilag Teknikk AS toiminnallisesti siirtyi Onninen-konserniin heinäkuun alussa. Kauppasopimus allekirjoitettiin 27.6. ja yhtiön osakekanta siirtyi Onninen Oy:lle 25.9.2002.

Onninen Norja -toimialan liikevaihto 1.7.–31.12.2002 oli 131,6 miljoonaa euroa. Eilag Teknikk AS:n koko vuoden

2002 liikevaihto oli 245,7 miljoonaa euroa. Yhtiön vertailukelpoinen tulos parani selvästi vuodesta 2001.

Vuoden 2002 lopussa Eilagilla oli Norjassa 27 toimipistettä, ja Onnisen Norjan toiminnoissa työskenteli yhteensä 380 henkilöä.

Eilagin osto

vahvasti asemaa sähköalalla

Eilag-kauppa kaksinkertaisti Onninen-konsernin sähkötukkukaupan liikevaihdon vuositasolla lähes 500 miljoonaan euroon. Kauppa vahvisti myös Onnisen markkina-asemaa Pohjoismaissa ja avasi kasvumahdollisuuksia nyt myös Norjan markkinoilla.

Onninen sai Eilag-kaupalla lähes 30 prosenttia markkinaosuuden Norjan sähkötukkukaupasta. Asiakkaita Norjassa ovat mm. sähköurakoitsijoiden muodostama Elfag-kehju, johon kuuluu noin 220 jäsentä, muut sähköurakoitsijat, sähkölaitokset, teollisuus- ja offshore-yhtiöt.

Asiakaspalaute kaupan jälkeen on ollut positiivista. Asiakassuhteista ovat pääasiassa edelleen vastuussa samat henkilöt kuin aiemmin. Lisäksi heillä on nyt tukenaan koko Onninen-konsernin sähköalan tuntemus ja taitotieto.

Onnisen Norjan pääkonttori ja keskusvarasto sijaitsevat lähellä maan pääkaupunkia ja Gardermoenin lentokent-

● Onninen osti Eilag Teknikk AS:n kesällä 2002. Vuonna 2003 yhtiön nimi muuttuu Onniseksi.

Onnisella on Norjassa 27 toimipistettä

Toimipisteet sijaitsevat seuraavilla paikkakunnilla:
Arendal, Bergen, Bodø, Bærum, Borgen, Haugen, Florø, Fredrikstad, Gjelleråsen, Hamar, Haugesund, Kjeller, Kristiansand, Larvik, Odde, Oslo, Porsgrunn, Sarpsborg, Skien, Stavanger, Stord, Tromsø, Trondheim, Tønsberg, Ålesund.

● Eilag Teknikk AS on yksi Norjan erityisosaamista edellyttävän offshore-teollisuuden tavarantoimittajista.

tää Oslon pohjoispuolella Gjelleråsenissa. Lisäksi asiakkaita palvelee 26 toimipisteessä ympäri Norjan.

Osuus myynnistä sähköurakoitsijoille kasvoi

Sähköalan tuotteiden kysyntä laski Norjassa jo toisena peräkkäisenä vuonna. Koko sähköalalla lasku oli noin 5,5 prosenttia edellisestä vuodesta.

Markkinoiden alavireisyydestä huolimatta Eilag kasvatti markkinaosuutensa myynnistä sähköurakoitsijoille noin 35 prosenttiin, mikä on noin kaksi kertaa niin paljon kuin seuraavaksi suurimman kilpailijan.

Mahdollisuuksia energialaitosten palvelussa

Eilagin siirtyminen osaksi Onninen-konsernia avasi sille uusia mahdollisuuksia mm. energialaitosten palvelussa. Vuoden aikana Eilagille siirrettiin Onnisen Ruotsin toimintojen hoitamat norjalaisen Østfold Energi Entreprenörin osto- ja logistiikkapalvelut.

Vuoden 2002 lopussa Onnisen markkinaosuus Norjan energialaitosten materiaalihuollosta oli 20 prosenttia, mikä tekee siitä alalla toiseksi suurimman. Vuoden aikana solmitut uudet sopimukset luovat hyvät edellytykset kasvattaa edelleen tämän asiakassegmentin kokoa.

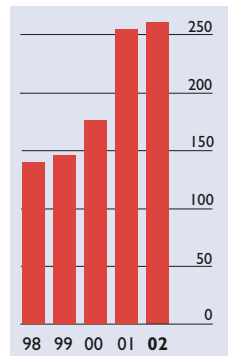
Vuonna 2002 Eilag allekirjoitti myös joitakin merkittäviä sopimuksia, jotka vahvistavat sen markkina-asemaa teollisuusyritysten sekä erityisesti öljynetsintään ja -jalostukseen liittyvän offshore-teollisuuden materiaalihuollossa.

Vuoden 2003 haasteet Norjassa

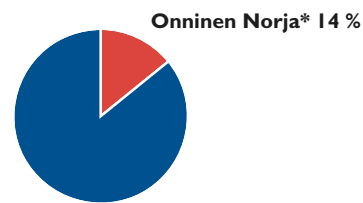
Eilag, jonka nimi on vuoden 2003 kesällä muuttumassa Onninen AS:ksi, keskittyy erityisesti asiakastytyväisyyttä ja myyntiä koskeviin kysymyksiin.

Myös Norjassa Onnisen tavoitteena on vahvistaa asemaansa ja edetä kohti konsernin strategista tahtotilaa, joka on olla materiaalihuollon ykköskumppani sekä asiakkaille että toimittajille. Tavoitteeseen etenemistä helpottaa mahdollisuus hyödyntää koko Onninen-konsernin osaamista ja sen osto- ja myyntivoimien tarjoamia mittakaavaetuja. ■

Liikevaihto, milj. e

Osuus konsernin liikevaihdosta

* Konsernin liikevaihdossa on mukana Eilag Teknikin liikevaihto 1.7.–31.12.2002 eli 131,6 milj. euroa.

- Onnisen Norjan toimintojen keskusvarasto sijaitsee lähellä Osloa Gjelleråsenissa.

Onninen Wholesale International

Onninen Wholesale International -toimiala vastaa Onnisen toiminnoista Puolassa, Venäjällä ja Baltian maissa sekä projektiviennistä Venäjälle.

Onninen tarjoaa asiakkailleen Puolan, Venäjän ja Baltian markkinoilla kattavaa materiaalihuoltoa, tuotetietoa ja näihin liittyviä palveluja. Yhtiön strateginen tahtotila on olla näillä markkinoilla materiaalihuollon ykköskumppani asiakkailleen ja toimittajilleen.

Vuoden 2002 aikana Onninen Wholesale International -toimialan myynti aleni edellisestä vuodesta ensimmäistä kertaa sen jälkeen, kun toimiala perustettiin vuonna 1994. Liikevaihto vuonna 2002 oli 112,7 miljoonaa euroa, eli 10,8 prosenttia alempi kuin edel-

lisenä vuonna. Myös kannattavuus heikkeni jonkin verran.

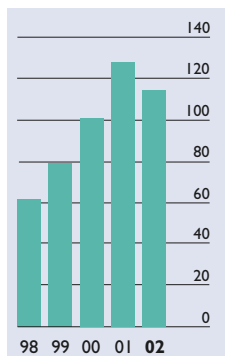
Myynnin ja kannattavuuden heikkenemiseen vaikutti etenkin negatiivinen kehitys Puolan markkinoilla, jota Venäjän myynnin selkeä kasvu ja Baltian maiden myynnin positiivinen kehitys ei riittänyt korjaamaan. Myös projektivienti toteutui jonkin verran edellistä vuotta alemmalla tasolla.

Onninen Wholesale Internationalilla oli vuoden 2002 lopussa yhteensä 38 toimipaikkaa kuudessa maassa, ja toimialan palveluksessa oli 735 henkilöä.

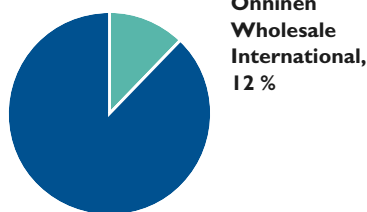
● Onninen on toimittanut useita siirrettäviä lämpökeskuksia Venäjälle. Vuonna 2003 on meneillään mm. viiden lämpökeskuksen toimitukset Hanti-Mansiskij:n alueelle Länsi-Siperiaan.

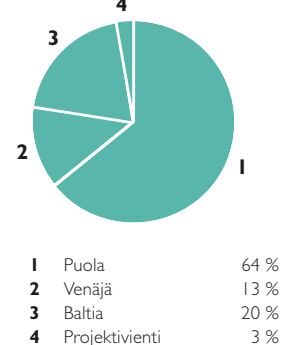
Liikevaihto, milj. e

Osuus konsernin liikevaihdosta

Liikevaihdon jakauma, %

Puola

Puolassa toteutettiin mittava fuusio

Talotekniikkamarkkinoiden voimakas supistuminen jatkui Puolassa jo kolmatta vuotta ja piti yhdessä edelleen korkean reaalikoron ja kasvaneen työttömyyden kanssa yllä markkinoiden alavireisyyttä. Onnisen Puolan myyntialeni ja oli 69 miljoonaa euroa vuonna 2002.

Onnisella on Puolassa yhteensä 30 toimipaikkaa. Niissä työskenteli vuoden 2002 lopussa yhteensä 532 henkilöä.

Puola, jonka asukasluku on yli 38 miljoonaa, on rakennustoiminnan kannalta erittäin merkittävä markkina-alue. Maan liittyminen Euroopan unioniin vuoden 2004 keväällä on myös jo lisännyt länsimaisten sijoittajien kiinnostusta investoida maahan. Onninen ennakoii Puolan yhtiönsä liikevaihdon kääntyvän selvään nousuun jo vuoden 2003 aikana.

Vuoden 2002 aikana Onninen lunasti omistukseensa loput puolalaisten tytäryhtiöidensä vähemmistöosakkuuksista. Vuoden lopulla seitsemän tytäryhtiötä fuusioitiin yhdeksi koko maassa toimivaksi Onninen Sp. z o.o -nimiseksi yhtiöksi. Yhtiön lyhyen aikavälin tavoitteena on vakiinnuttaa itselleen asema yhtenä Puolan johtavista teknisten laatutuotteiden tukkutoimittajista. Onnisen tärkeimmän asiakasryhmän Puolassa muodostavat sähkö- ja LVI-alan urakoitsijat.

Yhdellä nimellä ja yhtenä yhtiönä toimiminen lisää Onninen-nimen tun-

nettuutta ja luo aiempaa paremmat edellytykset ottaa myös Puolan toiminnoissa käyttöön Onnisen konserninlaajuisia toimintakonsepteja. Tavoitteena on parantaa edelleen paikallista kilpailukykyä mm. konsernin mittakaavaetuja hyödyntämällä. Vuonna 2002 Puolassa otettiin käyttöön uusi myynnin ja logistiikan tietojärjestelmä. Myös taloushallinnon tietojärjestelmä uusittiin.

Vuoden aikana tehtiin suunnitelmat uuden Puolan keskusvaraston rakentamiseksi keskellä maata sijaitsevaan Lodziin. Rakennushankkeen ensimmäinen vaihe valmistuu vuonna 2003. Varastossa, jonka kokonaispinta-ala on 9 300 neliometriä, tulee työskentelemään noin sata henkilöä.

● Onnisella on Puolassa yhteensä 30 toimipaikkaa. Kuvassa oleva Gdanskin varasto palvelee sekä sähkö- että LVI-asiakkaita.

● Onnisen Krakovan toimipiste avattiin vuonna 2002.

● Onnisen tuotevalikoima Puolassa sisältää sekä paikallisten valmistajien tuotteita että tunnettuja eurooppalaisia tuotemerkkejä.

● Onninen palvelee asiakkaitaan Venäjällä omien toimipaikkojen lisäksi myös yhteistyössä asiakasmyymälöiden kanssa.

Venäjä

Myynti kasvoi Venäjällä

Onnisen Venäjän myynti kasvoi 18 miljoonaan euroon vuonna 2002. Vuoden lopussa Onnisen työllisti Venäjän toiminnoissaan 89 henkilöä.

Tilanne Venäjällä vakiintui edelleen vuoden aikana. Talotekniikkamarkkinoiden kasvu jatkui ja oli arviolta 10 prosenttia vuonna 2002.

Vuoden aikana Onninen sekä vakiinnutti asemiaan että teki suunnitelmat liiketoiminnan kasvattamiseksi Pietarin seudun lisäksi myös Moskovassa. Suunnitelmiin liittyy myös toiminnan aloittaminen tärkeimmissä alueellisissa kaupungeissa kuten esimerkiksi Moskovasta itään Volgan rannalla sijaitsevassa Samarassa.

Onninen aloitti toimintansa Venäjällä vuonna 1994 ja palvelee nyt asiakkaitaan yhteensä neljässä toimipaikassa, joista kahdessa on myös varasto.

Baltian maat

Markkinat kehittivät positiivisesti Baltian-maissa

Onnisen Baltian maiden myynti kasvoi 22 miljoonaan euroon vuonna 2002. Onnisella oli vuoden lopussa kolmessa Baltian maassa yhteensä neljä toimipaikkaa, ja niissä työskenteli 116 henkilöä.

Markkinat Baltian maissa kehittivät positiivisesti vuoden 2002 aikana ja samoin kuin Venäjällä, Onninen sekä vakiinnutti asemiaan että teki suunnitelmat liiketoimintansa kasvattamisesta. Tarkoitus on lisätä nopeasti palveluja sekä Virossa, Latviassa että Liettuaissa.

Baltian maiden liittyminen EU:n jäseniksi vuoden 2004 keväällä merkitsee taloudellista vakiintumista ja ennakoiki ehkä voimakkaankin kasvun käynnistymistä näissä maissa. Myös Onnisen toimintaa helpottaa jatkossa esimerkiksi lainsäädännön yhdenmukaistuminen, rajamuodollisuuksien väheneminen ja tuotteisiin liittyvien laatu- ja muiden spesifikaatioiden yhdenmukaistuminen.

Baltiassa on edelleen vain rajoitetusti LVIS-alan tuotteiden kotimaista valmistusta. Tuonnista pääosa tapahtuu Onnisen Suomen varastoilta sekä lisäksi Ruotsista ja Puolasta.

Erityisesti Virossa näkyy kehitystä kohti Skandinaviasta tuttua muutaman merkittävän valmistajan ja muutaman merkittävän logistiseen kokonaisuudenhallintaan erikoistuneen jakelijan mallia. Tähän ohjaavat osaltaan lisääntyvä markkinakysyntä, edelleen parantuvat liikenneyhteydet sekä myös sähköisen kaupankäynnin kehittyminen. Myös Onnisella on olemassa suunnitelmat laajentaa palveluaan nykyistä laajemmilla maavarastoilla.

Toiminta vakiintumassa Virossa

Onninen perusti ensimmäisen Baltian myyntitoimistonsa Tallinnaan vuonna 1992. Ensimmäinen varasto Virossa aloitti toimintansa vuonna 1994. Nyt Tallinnassa on käytössä yhteensä 2,3 hehtaarin tontti, jolla lämmintä varastotilaa on 3 200 neliometriä ja kylmää tilaa noin tuhat neliötä. Baltian ensimmäinen Express-piste avattiin Tartossa vuonna 1996.

Vuoden 2002 lopussa Onninen työllisti Virossa 48 henkilöä.

Vuoden 2002 aikana Onninen vakiinnutti asemansa ja teki suunnitelmat kasvun aikaansaamiseksi. Tavoitteena on myös Virossa olla logistisesti mahdollisimman lähellä asiakkaita ja tarjota heille näin tuotteiden lisäksi myös niihin ja niiden käyttämiseen liittyvää tietoa. Suunnitelmissa on lähivuosien aikana laajentaa toimipisteverkostoa Koillis- ja Länsi-Virossa sekä myös Tallinnan alueella.

Asiakkaiden ostotottumusten muuttuessa tarkoitus on myös avata lisää Express-pisteitä. Tämä jakeluverkon osana takaa sen, että etenkin pienet urakoitsija-asiakkaat löytävät helposti ja myös ilman etukäteistilausta käytetyimmät tuotteet suoraan itsepalvelu- ja noutoperiaatteella toimivan varaston hyllyltä ja välttyvät näin oman varastoinnin aiheuttamilta kustannuksilta.

Kasvia Latviassa

Onninen aloitti Latvian toimintansa Riiasa vuonna 1994. Samoin Riiasa sijaitseva varasto avattiin seuraavana vuonna. Nämä noin 1 500 neliömetrin tilat ovat nyttemmin toiminnan laajentuessa kuitenkin nopeasti käymässä liian pieniksi, ja suunnitelmissa on kaksinkertaistaa Latvian varastotilat lähivuosien kuluessa. Myös Express-toimipisteitä on tarkoitus lisätä.

Vuoden 2002 lopussa Onninen työllisti Latviassa 36 henkilöä.

Uusiin toimitiloihin Liettuassa

Onnisen toiminta Liettuassa alkoi vuonna 1995 Vilnassa. Vuonna 2002 Onninen siirtyi samassa kaupungissa uusiin, noin 1 350 neliömetrin toimitiloihin. Lähivuosien suunnitelmissa on laajentaa palvelua edelleen ja avata uusia paikallisia varastoja. Suunnitelmissa on myös lisätä tavarantuontia Liettuan eteläisessä naapurimaassa Puolassa sijaitsevista Onnisen varastoista.

Vuoden 2002 lopussa Onninen työllisti Liettuassa 32 henkilöä.

Projektimyynti

Onninen Wholesale International -toimialan viiden henkilön vahvuinen projektimyyntiyksikkö toimii Onnisen Vantaalla sijaitsevassa pääkonttorissa. Projektimyynti hoitaa LVIS-materiaalien ja kattilalaitosten kokonaistoimituksia pääasiassa Venäjälle.

Projektimyyntiyksikön myynti supistui lievästi edellisvuodesta.

Vuonna 2002 projektimyyntiyksikkö toimitti mm. ruokaloiden LVIS-materiaalit Parastekille Surgutiin ja GM-Avtovazin uuden kokoonpanotehtaan LVIS-materiaalit Quattrogeminille Togliattiin. Vuoden aikana allekirjoitettiin sopimus merkittävän kattilalaitosprojektin toimittamisesta Hanti-Mansiskijn autonomiselle alueelle. Toimitukset alueelle, joka sijaitsee Uralin takana Siperiassa, aloitettiin joulukuussa. ■

● Virossa kehitys on viemässä kohti Skandinaviasta tuttua muutaman merkittävän valmistajan ja jakelijan mallia. Kuvassa Onnisen Tallinnan toimitilat.

Konsernirakenne

Onninen-konsernin liiketoimintarakenne on määritelty maakohtaisiin vastuisiin perustuvaksi ja yhteisiä konsepteja ja synergioita hyödyntäväksi.

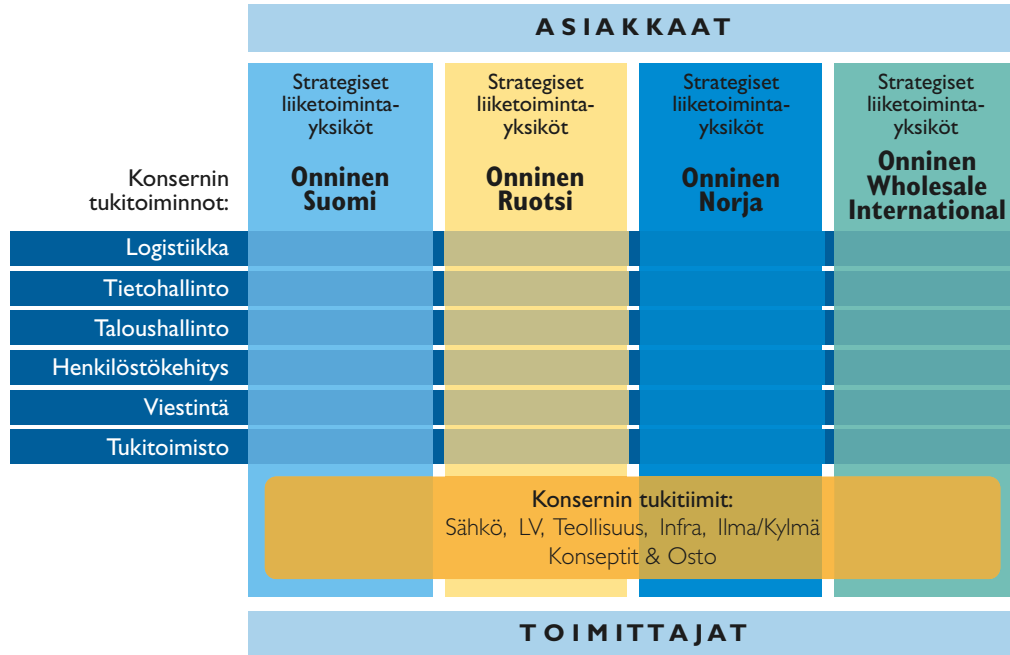
Konsernirakenne perustuu neljään toimialaan, viiteen konsernin tukitoimintoon ja toimitusjohtajan sekä liiketoiminnan kehittämiseen vastaavan johtajan muodostamaan konsernin tukitoimistoon.

Konsernin tukitoiminnot

Konsernin tukitoiminnot ovat Logistiikka, Tietohallinto, Taloushallinto, Hen-

kilöstön kehittäminen ja Viestintä. Tukitoiminnoilla on vastuu Suomen toiminnan ohella oman alueensa strategiasta ja kehittämisestä konserninlaajuisesti.

Vuoden 2002 lopussa Logistiikassa työskenteli 270 henkilöä, Tietohallinnossa 25 henkilöä ja konsernin muissa tukitoiminnoissa yhteensä 39 henkilöä.

● Onninen-konsernin liiketoiminnallinen rakenne perustuu neljään toimialaan, viiteen konserninlaajuiseseen tukitoimintoon ja konsernin tukitoimistoon. Lisäksi konsernillaajuisia toimintatapoja eli konsepteja kehittää viisi tukitiimiä, jotka koostuvat eri maiden kyseisen liiketoiminnan vetäjistä.

Onnisen varastot

- Onnisella on kahdeksassa maassa yhteensä 119 varastoa.
- Suomessa on yhteensä 40 varastoa, joista yksi on keskusvarasto, kolme logistiikkakeskuksia ja 36 Express-pisteitä.
- Ruotsissa on yhteensä 18 varastoa, joista kaksi on keskusvarastaja ja 16 Express-pisteitä.
- Norjassa on yhteensä 27 Express-pistettä ja yksi keskusvarasto.
- Puolassa on 27 varastoa. Uusi keskusvarasto on rakenteilla.
- Venäjällä on kaksi varastoa.
- Baltian maissa on yhteensä 4 varastoa, kaksi Virossa ja yksi Latviassa sekä Liettuassa.

Henkilöstö

Vuosi 2002 merkitsi Onnisen henkilöstölle uusien toimintamallien omaksumista ja kehittämistä.

● Onninen tarjoaa henkilöstölleen monipuolista sekä ammatillista että muuta koulutusta. Kuvassa vuonna 2002 johdon kehittämiskursseille osallistuneita onnislaisia.

Erityistä huomiota kiinnitettiin konserninlaajuisen osaamisen hyödyntämiseen ja parhaiden toimintatapojen löytämiseen. Vuoden aikana englannin kieli vakiintui Onnisen konsernikielenä. Konsernissa on näin käytössä kaikkiaan yhdeksän kieltä eli englannin lisäksi suomi, ruotsi, norja, puola, venäjä, viro, latvia eli lätti ja liettua.

Onninen-konsernin henkilömäärä

Useita koulutusohjelmia

Useat Onnisen eri henkilöstöryhmien tarpeisiin räätälöidyt valmennusohjelmat sekä kurssit jatkuivat vuoden aikana.

Johdon valmennusohjelma Networkerin neljäs osa toteutettiin Puolan fuusion tukena. Baltiassa otettiin käyttöön tavoite- ja kehityskeskustelukonsepti. Ammatillisen osaamisen varmis-

Onnisen eri konsernimaissa vuoden 2003 alkaessa työskennelleen henkilöstön määrä

Suomi	940
Ruotsi	420
Norja	380
Puola	530
Venäjä	90
Viro	50
Latvia	35
Liettua	30

vuoden 2002 aikana oli keskimäärin 2 416 (2 150 vuonna 2001). Vuoden päättyessä henkilöstön määrä oli 2 626 (2 140).

Uudelleenjärjestelyjä

Konsernin eri osissa toteutettiin monia uudelleenjärjestelyjä. Suomen toiminnoissa selkeytettiin organisaatiota mm. yhdistämällä kaksi toimialaa ja virtaviivaistamalla myynnin rakennetta. Myös Ruotsissa tehtiin linjauksia perustoimintojen selkeyttämiseksi. Puolassa toteutettiin mittava yritysfuusio. Lisäksi kesällä toteutunut laajentuminen Norjaan kasvatti merkittävästi konsernin henkilöstömäärää.

Vuoden aikana Suomessa ja Norjassa toteutettiin resurssianalysejä, joiden avulla kartoitettiin mm. johtamiseen ja kanssakäymiseen liittyviä ominaisuuksia, osaamista sekä kielitaitoa. Kartoitukset, joiden tuloksia käytetään Onnisen menestyksellisen toiminnan ja henkilöstövoimavarojen kehittämiseen, antavat lisätietoa henkilöstön valmennuksen ja myös esimerkiksi sisäisen työkierron tarpeisiin.

tamiseen suunnatun Onninen Business Schoolin (OBS) toiminta jatkui, ja sen uutena osana aloitettiin tuote- ja palveluvalmennusohjelmien uudelleen organisointi Onninen Suomi -toimialan strategisten liiketoimintayksiköiden kanssa. Suomessa jatkettiin oppisopimuskoulutusta monella eri tasolla. Loppuvuodesta Suomessa aloitettiin koko konsernille suunnitellun materiaalihallinnan osaamisen parantamiseen tähtäävän ohjelman pilottiprojekti.

Lokakuussa järjestettiin ensimmäinen kaikille Onninen-konsernin henkilöstövastaaville tarkoitettu kehitysseminaari. Seminaarissa tutustuttiin eri konsernimaiden kulttuureihin, toimintatapoihin ja kartoitettiin parhaita henkilöstötoimintojen käytäntöjä. Seminaarin pohjalta tehtiin myös suunnitelma Onnisen tapa toimia -konseptin (Onninen Way) kehittämistä ja päätettiin henkilöstökehittämisen strategian toteuttamisesta vuosille 2003–2005.

Vuoden aikana tehtiin suunnitelmat Onnisen arvojen kiteyttämisestä. Koko konsernin kattava arvoprosessi toteutetaan vuoden 2003 aikana. ■

Markkinoiden kehitys

Suomessa rakennustuotannon määrä oli lähes edellisen vuoden tasolla. Toimistorakentaminen väheni selvästi. Korjausrakentaminen oli kuitenkin vilkasta, mikä kompensoi muun rakentamisen heikkoutta. Infrastruktuurirakentaminen jatkui edellisen vuoden tasolla. Teollisuuden investoinnit vähenivät etenkin metsäteollisuudessa. Teollisuuden kapasiteetin käyttöasteen lisäksi myös sen tilauskanta laski.

Ruotsissa markkinat kehittyivät epätasaisesti. Kehitys oli positiivista kylmätuotteiden samoin kuin energialaitostuotteiden kysynnässä. LVI-alan markkinat pysyivät edellisvuoden tasolla. Sähköurakointituotteiden kysyntä laski noin viisi prosenttia ja televerkkojen rakentaminen laski alle puoleen edellisvuodesta.

Norjassa yleinen talouden kehitys oli epävarmaa. Sähkötukkukaupan markkinat alenivat ennakoitua enemmän eli runsaat viisi prosenttia.

Puolassa talotekniikan markkinat supistuivat jo kolmatta vuotta peräkkäin. Venäjän taloudellinen tilanne vaikiintui edelleen vuoden aikana. Talotekniikkamarkkinoiden kasvu jatkui ja oli arviolta 12 %. Myös Baltian maissa markkinat kehittyivät positiivisesti ja talotekniikkatuotteiden kysyntä kasvoi.

Tapahtumia tilikaudella

Tammikuussa aloitettiin strategiaprosessi, jonka tuloksena on määritelty konsernin strateginen tahtotila ja toimintarakenne. Konsernin liiketoimintarakenne perustuu maakohtaisiin vastuihin sekä konsernin tukitoimintoihin, joilla on vastuu oman alueensa kehittämisestä konsernitason tasolla.

Suomessa selkeytettiin liiketoiminnan rakenteita yhdistämällä kaksi toimialaa yhdeksi. Lisäksi eräitä päällekkäisiä toimintoja purettiin ja myyntiorganisaatiota selkeytettiin ja tehostettiin.

Ruotsissa aloitettiin sähkötukkukauppa myös sähköurakoitsijasektorilla ja avattiin kaksi uutta Express-pistettä.

Puolassa Onninen osti jäljellä olleet vähemmistöosuudet Hydrokan Winkielistä, Felisistä, Elmetalista, Elektrohurtista ja Glob96:sta. Vuoden lopulla Puolan toiminta fuusioitiin yhdeksi yhtiöksi, jonka liiketoimintayksiköt ovat LV, sähkö ja jälleenmyynti. Onvestin kanssa tehtiin sopimus Lodziin rakennettavasta keskusvarastosta ja aloitettiin sen suunnittelu. Varasto on tarkoitus ottaa käyttöön syksyn 2003 aikana.

Kesäkuun lopussa tehtiin sopimus norjalaisen sähkötukkukauppaa harjoittavan Eilag Teknikk AS:n koko osakekannan ostamisesta. Velattomaksi kauppahinnaksi muodostui noin 750 miljoonaa Norjan kruunua. Kauppa toteutettiin 25.9.2002, mutta toiminnallisesti yhtiö tuli Onninen-konserniin jo 1.7.2002.

Kauppa vahvisti Onnisen markkina-asemaa Pohjoismaissa avaamalla konsernille kasvumahdollisuuksia myös

Norjan markkinoilla. Onnisella on nyt lähes 30 prosentin markkinaosuus Norjan sähkötukkukaupasta.

Aiemmin keväällä Norjaan oli perustettu Onninen AS -niminen yhtiö, joka Onnisen Ruotsin organisaation johdolla käynnisti sähkölaitostuotteiden kaupan Sarpsborgissa. Onnisen ostettua Eilagin tämä liiketoiminta siirrettiin Eilagiin, jonka sähkölaitoskauppa sai näin vahvistusta.

Vuoden loppuun mennessä Eilag oli integroitu keskeiseksi osaksi Onninen-konsernia. Onninen-nimi ja ulkoinen ilme otetaan Norjassa käyttöön kesän 2003 aikana.

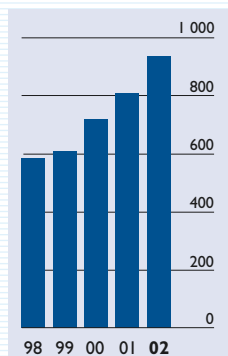
Konsernin rakenne

Onninen Oy osti norjalaisen Eilag Teknikk AS:n koko osakekannan Expert Eilag ASA:lta (nykyisin Expert ASA). Eilag Teknikk AS:lla on kokonaan omistettu tytäryhtiö nimeltään Sörmaskin SWT AS.

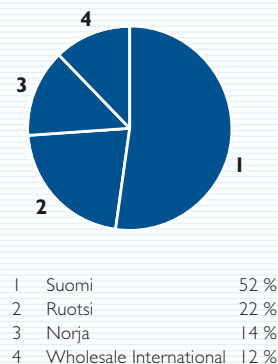
Onninen Oy perusti Norjaan vuoden alkupuolella Onninen AS nimisen tytäryhtiön. Vuoden lopulla yhtiön koko osakekanta myytiin Eilag Teknikk AS:lle.

Keväällä Onninen Oy osti jäljellä olleet vähemmistöosuudet puolalaisista Hydrokan Winkiel S.A:sta, Felis S.A:sta, Elmetal Sp. z o.o.:sta ja Elektrohurt Sp. z o.o.:sta. Nämä sekä Onnisen kokonaan omistamat Alinex Sp. z o.o. ja ABC PHU Sp. z o.o. fuusioitiin Onnisen kokonaan omistamaan yhtiöön ni-

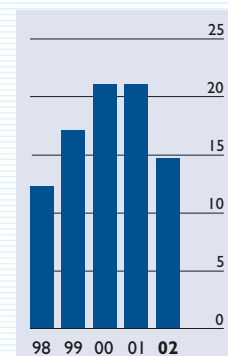
Liikevaihto, milj. e

Liikevaihdon jakauma, %

Liikevoitto, milj. e

meltään Onninen Polska Sp. z o.o. Fuusio tuli voimaan 6.12.2002 ja yhtiö jatkaa nimellä Onninen Sp. z o.o.

Myös puolalainen Glob96 S.A. -niminen ostoyhteistyöyhtiö siirtyi kokonaan Onnisen omistukseen. Yhtiön liike-toiminta päättyi Onnisen muiden Puolan yhtiöiden fuusioon ja se jäi kiinteistöyhtiöksi.

Venäjällä Onnisen kokonaan omistamat OOO Onninen ja ZAO Tec Optom Onninen fuusioitiin OOO Onniseksi 31.3.2002.

Onninen Oy:n muut kokonaan omistamat toimivat tytäryhtiöt ovat Onninen AB Ruotsissa, AS Onninen Virossa, SIA Onninen LAT Latviassa ja UAB Onninen LIT Liettuassa.

Liikevaihto

Konsernin liikevaihto oli 930,3 milj. euroa, kun se vuonna 2001 oli 804,0 milj. euroa. Liikevaihdon kasvu oli 15,7 %. Kasvu johtuu Eilag Teknikk AS:n oston. Ilman tätä liikevaihto aleni 0,6 %.

Onninen Suomen liikevaihto kasvoi 0,8 % ja oli 484,6 milj. euroa.

Onninen Ruotsin liikevaihto kasvoi 2,2 % 201,4 milj. euroon.

Onninen Wholesale Internationalin liikevaihto supistui 10,8 % ja oli 112,7 milj. euroa. Liikevaihdon lasku johtui ennen kaikkea Puolan markkinoiden supistumisesta. Liikevaihto kasvoi sekä Venäjällä että Baltiassa.

Eilag Teknikk AS:n koko vuoden liikevaihto oli 1,8 mrd. Norjan kruunua,

mikä oli edellisen vuoden tasolla. Konsernin liikevaihdossa on mukana yhtiön liikevaihto jaksolta 1.7.–31.12.2002, mikä oli 131,6 milj. euroa.

Ulkomaantoiminnan osuus konsernin liikevaihdosta kasvoi edelleen. Se oli 47,9 %, kun se vuonna 2001 oli 40,2 %.

Tulos

Konsernin liikevoitto oli 14,7 milj. euroa (20,6 milj. euroa). Liikevoitto suhteessa liikevaihtoon oli 1,6 % (2,6 %). Liikevoiton heikkenemisen pääsyyt olivat Ruotsin ja Puolan toimintojen huonot tulokset.

Voitto ennen veroja oli 11,5 milj. euroa (19,5 milj. euroa). Voitto verojen jälkeen oli 5,5 milj. euroa (13,1 milj. euroa). Sijoitetun pääoman tuotto oli 8,8 % (17,1 %).

Onninen Suomen tulos säilyi hyvällä tasolla.

Onninen Ruotsin tulos heikkeni ja oli tappiollinen. Pääasiallisia syitä tähän ovat uusien liiketoimintojen aloituskustannukset ja kuljetusjärjestelmän muutoksesta aiheutuneet ylimääräiset kustannukset.

Myös Onninen Wholesale Internationalin tulos heikkeni edellisestä vuodesta ja oli tappiollinen. Tulosta rasittavat erityisesti Puolan markkinatilanteesta johtuva heikko myynnin kehitys sekä toiminnan uudelleenjärjestelykustannukset.

Eilag Teknikk AS paransi kalenterivuonna 2002 selvästi vertailukelpoista

tulostaan. Yhtiö on konsolidoitu Onninen-konserniin 1.7.2002 alkaen. Samassa yhteydessä yhtiön tilinpäätösperusteita yhdenmukaistettiin Onnisen kanssa.

Rahoitus

Konsernin omavaraisuusaste oli 29,2 % (48,8 %). Nettorahoituskulut olivat 3,2 milj. euroa (1,1 milj. euroa). Korollisten velkojen määrä oli 143,9 milj. euroa, missä on lisäystä vuoden aikana 116,4 milj. euroa.

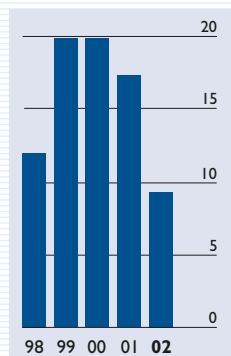
Korollisista veloista 33,0 milj. euroa on Onvest-konsernin sisäistä rahoitusta ja 110,9 milj. euroa ulkoista pankkirahoitusta.

Onninen Oy:n lainat ovat euro-määräisiä. Ulkomaisten tytäryhtiöiden lainat on pääsääntöisesti otettu kunkin kohdemaan valuutassa. Konsernin lainoista on 62,2 % otettu Norjan kruunuissa, 18,3 % euroissa, 18,2 % Ruotsin kruunuissa ja 1,3 % Puolan zlotyissa.

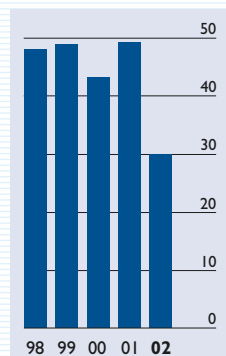
Korollisten velkojen kasvu ja sen myötä omavaraisuusasteen aleneminen johtuu ennen muuta Eilag Teknikk AS:n oston. Eilag oli aiemmin rahoittanut toimintansa pääosin emoyhtiöltään otetulla lainalla. Rahoitus järjesteltiin uudelleen pankkilainoilla, yhteismäärältään 600 milj. Norjan kruunua. Osakekannan ostoon tarvittavan lainan Onninen otti Onvest-konsernilta.

Onvest-konsernin rahoituksen ehdot ovat markkinaehtoiset. Konsernilainojen korko perustuu euribor-korkoon lisätynä sovitulla marginaalilla. Vastaa-

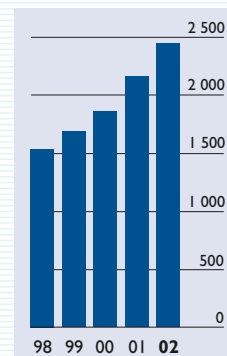
Sijoitetun pääoman tuotto, %

Omavaraisuusaste, %

Henkilöstö keskimäärin

vasti on sovittu Onvest Oy:n konsernitalletuksille maksama korko.

Investoinnit

Konsernin investoinnit ilman Eilag Teknisk AS:n ostoa olivat 7,2 milj. euroa (6,6 milj. euroa). Merkittävimmät investoinnit olivat Puolan tytäryhtiöiden jäljellä olleiden vähemmistöosuuksien ostaminen, ATK-ohjelmistoja ja laitteita sekä varasto- ja noutomymäläkalusteita.

Investointi Eilagiin oli emoyhtiön kannalta osakekannan ostohinta 29,5 milj. euroa. Konsernin kannalta investointi oli Eilagin tuoma lisä käyttöomaisuuteen ja muihin pitkäaikaisiin sijoituksiin, mikä oli 55,8 milj. euroa. Vela- ton kauppahinta, joka oli noin 100 milj. euroa, sisältää myös käyttöpääoman.

Toimitilat

Konserniyhtiöt toimivat pääsääntöisesti vuokrakiinteistöissä. Onninen-konsernin omistuksessa on ainoastaan neljä kiinteistöä, jotka kaikki sijaitsevat Suomen ulkopuolella ja ovat tulleet konsernin omistukseen lähinnä yrityskauppojen yhteydessä.

Valtaosa Onnisen Suomessa käyttämistä tiloista on vuokrattu Onvest Oy:ltä. Puolassa Onninen Sp. z o.o. on vuokrannut Poznanissa sijaitsevan varastokiinteistön Onvest Polskalta ja Ruotsissa Onninen AB on vuokrannut Örebrossa sijaitsevan keskusvarastokiinteistön Onvest Sverigeltä.

Vuokrasopimukset Onvestin kanssa ovat markkinaehtoisia ja kestoltaan 3–10 vuotta.

Norjassa Eilag Teknisk AS:n vuokrasopimus osakkeiden myyjäyhtiön omistamista Gjelleråsenissa sijaitsevas- ta keskusvarastosta ja konttoritilasta

ulottuu vuoteen 2007 ja yhdeksästä eri puolilla Norjaa sijaitsevasta varasto- ja toimistotilasta vuoteen 2014. Expert ASA on tammikuussa 2003 ilmoittanut myyneensä kyseiset kiinteistöt.

Muut toimitilat Suomessa ja ulkomailla on vuokrattu ulkopuolisilta normaalein, eri pituisin vuokrasopimuksin.

Henkilöstö

Tilikauden päättyessä konsernin henkilömäärä oli 2 626, missä on lisäystä vuoden alusta 486. Henkilömäärän kasvu johtuu ensisijaisesti Eilag Teknisk AS:n ostopista. Ulkomaisissa yhtiöissä työskenteli vuoden lopussa yhteensä 1 620 henkilöä.

Konsernin henkilömäärä oli keskimäärin 2 416 (2 150) ja emoyhtiön 1 021 (1 019).

Hallinto

Yhtiön hallituksen puheenjohtaja on ekonomi Maarit Toivanen-Koivisto. Hallituksen jäsenet ovat dipl. ins. Tapio Hintikka, professori Eero Eloranta ja toimitusjohtaja Karsten Slotte.

Yhtiön toimitusjohtaja on dipl. ins. Petteri Walldén.

Yhtiön tilintarkastajat ovat Göran Lindell, KHT, sekä Pricewaterhouse- Coopers Oy, KHT-yhteisö, jonka nimeämä vastuullinen tilintarkastaja on Kaija Leppinen, KHT.

Osakepääoma ja osakkeenomistajat

Onninen Oy:n osakepääoma on 20,0 milj. euroa. Yhtiöllä on 10 000 000 osaketta, jotka kaikki omistaa Onvest Oy.

Vuoden 2003 näkymät

Suomessa ennusteen mukaan rakentamisen volyymi laskee edelleen vuonna

2003. Teollisuus- ja infrastruktuurituotteiden kysynnän arvioidaan olevan suunnilleen viime vuoden tasolla.

Ruotsissa rakentamisen markkinoiden ennakoidaan kasvavan jonkin verran. Myös sähkö- ja telemarkkinoiden odotetaan hieman vilkastuvan.

Norjan markkinoilla suhteellisen heikon tilanteen ennakoidaan jatkuvan ja sähkötuotteiden kysynnän alenevan hieman.

Niin Suomen, Ruotsin kuin Norjankin talouden näkymiin ja sitä kautta kysyntätilanteeseen sisältyy huomattavaa epävarmuutta.

Puolassa markkinoiden ennustetaan pitkän alamäen jälkeen kääntyvän varovaiseen nousuun. Lähestyvä EU-jäsenyys on osaltaan myötävaikuttamassa investointihalukkuuden lisääntymiseen Puolassa.

EU-jäsenyyden lähestyminen vilkastuttaa myös Baltian maiden talouksia. Niiden odotetaan jatkavan kasvuaan myös vuonna 2003. Arvioiden mukaan myös Venäjän talous jatkaa kasvuaan.

Onninen ennakoii liikevaihdon kasvavan erityisesti Puolassa, Baltian maissa ja Venäjällä. Ruotsin toiminnan liikevaihdon ennakoidaan kasvavan erityisesti sähkötuotteiden myynnin lisääntyes- sä. Suomessa ja Norjassa kasvutavoitteet ovat varsin maltillisia. Koko konsernin liikevaihdon ennakoidaan kasvavan selvästi. Suurin syy tähän on Onnisen Norjan toiminnan mukana olo konsernissa koko vuoden, kun se vuonna 2002 oli mukana luvuissa vain puoli vuotta. Onninen odottaa myös konsernin tuloksen paranevan.

Konsernituloslaskelma

Milj. euroa	Viite	1.1. – 31.12.2002		1.1. – 31.12.2001	
			%		%
LIKEVAIHTO	2.1.	930,3	100,0	804,0	100,0
Liiketoiminnan muut tuotot		0,1		0,3	
Materiaalit ja palvelut	2.2.	753,1		656,1	
Henkilöstökulut	2.3.	78,9		63,5	
Suunnitelman mukaiset poistot		11,2		7,4	
Liiketoiminnan muut kulut	2.4.	72,5		56,7	
LIKEVOITTO		14,7	1,6	20,6	2,6
Rahoitustuotot ja -kulut:	2.5.				
Muut korko- ja rahoitustuotot				0,0	
Saman konsernin yrityksiltä					
Muilta		1,6		1,0	
Korkokulut ja muut rahoituskulut					
Saman konsernin yrityksille		-0,4		-0,5	
Muille		-4,4	-3,2	-1,6	-1,1
VOITTO ENNEN VEROJA		11,5	1,2	19,5	2,4
Välittömät verot	2.7.	-6,0		-6,1	
Vähemmistöosuus				-0,3	
TILIKAUDEN VOITTO		5,5	0,6	13,1	1,6

Konsernitase

Milj. euroa	Viite	31.12.2002	31.12.2001
VASTAAVAA			
PYSYVÄT VASTAAVAT			
	3.1.		
Aineettomat hyödykkeet			
Aineettomat oikeudet		1,0	0,8
Liikearvo		1,5	2,7
Konsermiliikeyarvo		48,7	4,0
Muut pitkävaikutteiset menot		2,3	1,8
		53,5	9,3
Aineelliset hyödykkeet			
Maa-alueet		0,7	0,7
Rakennukset ja rakennelmat		3,7	3,3
Koneet ja kalusto		17,4	12,2
		21,8	16,2
Sijoitukset			
Muut sijoitukset		0,9	0,2
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
Vaihto-omaisuus			
Tavarat		118,1	86,4
Saamiset	3.2.		
Pitkäaikaiset			
Lainasaamiset		3,3	0,0
Laskennallinen verosaaminen		3,2	1,2
Lyhytaikaiset			
Myyntisaamiset		104,6	74,7
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		3,2	0,6
Lainasaamiset		0,1	0,1
Muut saamiset		3,9	3,3
Siirtosaamiset		20,5	8,6
		132,3	87,3
Rahat ja pankkisaamiset		9,7	3,2
		342,8	203,8

VASTATTAVAA**OMA PÄÄOMA**

3.3.

Osakepääoma		20,0		20,0	
Ylikurssirahasto		35,1		35,1	
Muut rahastot		0,2		0,3	
Edellisten tilikausien voitto		38,8		27,2	
Tilikauden voitto		5,5	99,6	13,1	95,7

VÄHEMMISTÖOSUUS

3,3

PAKOLLISET VARAUKSET

3.4.

0,3

VIERAS PÄÄOMA

3.5.

Laskennallinen verovelka			0,4		0,6
Pitkäaikainen					
Lainat rahoituslaitoksilta		90,5		13,5	
Velat saman konsernin yrityksille		33,0			
Muut velat		7,8	131,3	0,5	14,0
Lyhytaikainen	3.6.				
Lainat rahoituslaitoksilta		13,2		7,6	
Saadut ennakot		1,4		0,9	
Ostovelat		67,0		53,5	
Velat saman konsernin yrityksille		0,1		6,4	
Muut velat		9,0		8,3	
Siirtovelat		20,5	111,2	13,5	90,2

342,8

203,8

Rahoituslaskelmat

Milj. euroa	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
	2002	2001	2002	2001
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA				
Liikevoitto	14,7	20,6	18,7	19,4
Suunnitelman mukaiset poistot	11,2	7,4	2,7	3,1
Muut oikaisut	-0,1	-0,3	-0,1	-0,3
Rahavirta ennen käyttö pääoman muutosta	25,8	27,7	21,3	22,2
Käyttöpääoman muutos:				
Korottomien saamisten muutos	-42,2	6,5	-3,9	9,6
Vaihto-omaisuuden muutos	-31,6	-0,2	-3,4	-0,9
Korottomien velkojen muutos	22,2	-8,8	4,1	-9,1
Rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	-25,8	25,2	18,1	21,8
Maksetut korot	-4,9	-1,9	-0,4	-0,5
Saadut osingot	0,0	0,0	0,4	0,2
Saadut korot	1,5	1,0	0,9	0,4
Maksetut välittömät verot	-6,8	-9,9	-5,8	-9,0
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA (A)	-36,0	14,4	13,2	12,9
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA				
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-63,0	-6,6	-36,2	-4,4
Käyttöomaisuuden myyntitulot	0,8	1,1	0,2	0,6
Lainasaamisten muutos	-5,9	0,1	0,6	1,7
Vähemmistöosuuden muutos	-3,3	-0,2		
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA (B)	-71,4	-5,6	-35,4	-2,1
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA				
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-0,8	-2,2	-4,8	-4,0
Pitkäaikaisten lainojen muutos	117,2	-5,1	26,4	
Maksetut osingot		-7,0		-7,0
Vähemmistölle maksetut osingot	-0,1			
Muut erät	-2,4	0,8		
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA (C)	113,9	-13,5	21,6	-11,0
RAHAVAROJEN MUUTOS (A+B+C)	6,5	-4,7	-0,6	-0,2
Rahavarat tilikauden alussa	3,2	7,9	1,1	1,3
Rahavarat tilikauden lopussa	9,7	3,2	0,5	1,1

Emoyhtiön tuloslaskelma

Milj. euroa	Viite	1.1. – 31.12.2002		1.1. – 31.12.2001	
			%		%
LIKEVAIHTO	2.1.	502,6	100,0	497,9	100,0
Liiketoiminnan muut tuotot		0,1		0,2	
Materiaalit ja palvelut	2.2.	412,6		409,3	
Henkilöstökulut	2.3.	39,0		37,1	
Suunnitelman mukaiset poistot		2,7		3,1	
Liiketoiminnan muut kulut	2.4.	29,7		29,2	
LIKEVOITTO		18,7	3,7	19,4	3,9
Rahoitustuotot ja -kulut:	2.5.				
Tuotot osuuksista saman konsernin yrityksissä		0,4		0,2	
Muut korko- ja rahoitustuotot					
Saman konsernin yrityksiltä		0,1		0,3	
Muilta		0,6		0,4	
Korkokulut ja muut rahoituskulut					
Saman konsernin yrityksille		-0,3		-0,5	
Muille		-0,1	0,7	-0,0	0,4
VOITTO ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA		19,4	3,9	19,8	4,0
Tilinpäätössiirrot	2.6.	0,6		0,8	
Välittömät verot	2.7.	-6,0		-6,1	
TILIKAUDEN VOITTO		14,0	2,8	14,5	2,9

Emoyhtiön tase

Milj. euroa	Viite	31.12.2002		31.12.2001	
VASTAAVAA					
PYSYVÄT VASTAAVAT 3.1.					
Aineettomat hyödykkeet					
Aineettomat oikeudet		0,9		0,6	
Muut pitkävaikutteiset menot		1,1	2,0	1,2	1,8
Aineelliset hyödykkeet					
Koneet ja kalusto			5,0		6,5
Sijoitukset					
Osuudet saman konsernin yrityksissä		69,0		34,2	
Muut sijoitukset		0,2	69,2	0,2	34,4
VAIHTUVAT VASTAAVAT					
Vaihto-omaisuus					
Tavarat			52,0		48,6
Saamiset 3.2.					
Pitkäaikaiset					
Saamiset saman konsernin yrityksiltä				2,6	
Lainasaamiset		0,0	0,0	0,0	2,6
Lyhytaikaiset					
Myyntisaamiset		34,1		34,4	
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		6,0		4,0	
Lainasaamiset		0,0		0,0	
Muut saamiset		2,1		1,2	
Siirtosaamiset		7,3	49,5	4,3	43,9
Rahat ja pankkisaamiset			0,5		1,1
			178,2		138,9

VASTATTAVAA**OMA PÄÄOMA**

3.3.

Osakepääoma		20,0		20,0	
Ylikurssirahasto		35,1		35,1	
Edellisten tilikausien voitto		38,8		24,3	
Tilikauden voitto		14,0	107,9	14,5	93,9

TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ

Poistoero

1,4

2,0

PAKOLLISET VARAUKSET

3.4.

0,3

VIERAS PÄÄOMA

3.5.

Pitkäaikainen

Velat saman konsernin yrityksille		26,4			
Muut velat		0,5	26,9		0,5

Lyhytaikainen

3.6.

Saadut ennakot		0,9		0,2	
Ostovelat		23,5		22,9	
Velat saman konsernin yrityksille		0,2		5,0	
Muut velat		7,2		6,7	
Siirtovelat		9,9	41,7	7,7	42,5

178,2

138,9

Tilinpäätöksen liitetiedot

I. TILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET

I.1. Yleistä

Yhtiö kuuluu Onvest-konserniin. Onvest-konsernin emoyhtiö on Onvest Oy, kotipaikka Helsinki. Onvest-konsernin konsernitilinpäätöksen jäljennös on saatavissa Onvest-konsernin pääkonttorista Mittalinja 1, 01260 Vantaa.

I.2. Arvostusperiaatteet

I.2.1. Käyttöomaisuuden arvostus

Käyttöomaisuus on aktivoitu välittömään hankintamenuun. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu tasapoistoina käyttöomaisuusesineiden taloudellisen pitoajan perusteella.

Poistoajat:

Aineettomat oikeudet	5 v.
Liikearvo	5 v.
Konserniliikearvo	5–10 v.
Muut pitkävaikutteiset menot	3–5 v.
Rakennukset	10–25 v.
Koneet ja kalusto	3–12 v.

I.2.2. Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus esitetään ffo-periaatteen mukaisesti hankintamenon tai sitä alemman jälleenhankinta- tai todennäköisen myyntihinnan määräisenä.

I.2.3. Eläkekulujen jaksotus

Eläkekulut on esitetty noudattaen kunkin maan paikallista lainsäädäntöä. Eläkejärjestelyt on hoidettu eläkevakuutusyhtiöissä. Omien suorien eläkkeiden eläkevastuu sisältyy taseen vieraaseen pääomaan.

I.3. Tuloslaskelman ja taseen esitystapa ja vertailtavuus edelliseen tilikauteen

Edellisen tilikauden luvut on esitetty tämän tilikauden ryhmittelyn mukaisesti.

ONNINEN OY

I.4. Konsernitilinpäätös

Konsernitilinpäätös on laadittu hankintamenomenetelmällä. Konsernitilinpäätökseen on sisällytetty emoyhtiön lisäksi kaikki tytäryhtiöt. Vuoden aikana hankittujen tytäryhtiöiden ja osakkuusyhtiöiden tulokset on yhdistelty konserniin ajalta 1.7.–31.12.2002.

Tytäryhtiöiden hankintamenon ja hankittua osuutta vastaavan oman pääoman ero on esitetty konserniliikearvona.

Konsernin sisäiset liiketapahtumat, katteet, sisäiset saamiset ja velat samoin kuin sisäinen voitonjako on eliminoitu. Edellisen vuoden luvuissa vähemmistöosuudet on erotettu konsernin omasta pääomasta ja tuloksesta sekä esitetty omana eränään.

Ulkomaisten tytäryhtiöiden tilinpäätökset on muunnettu ja ryhmitelty vastaamaan Suomen kirjanpitolakia. Niiden tuloslaskelmat on muunnettu euroiksi tilikauden keskikurssiin. Taseet on muunnettu tilinpäätöspäivän kurssiin. Muuntamisessa syntyneet muuntoerot samoin kuin omien pääomien muuntoerot on esitetty erässä edellisten tilikausien voittovarat.

I.5. Laskennalliset verovelat ja -saamiset

Konsernitilinpäätöksessä kertynyt poistoero on jaettu verovelkaan ja omaan pääomaan.

Jaksotuseroista johtuvia laskennallisia verovelkoja ei ole. Laskennallisina verosaamisina on huomioitu jaksotuseroista johtuvat verosaamiset. Niitä vahvistetuista tappioista johtuvia verosaamisia, joiden toteutumista lähivuosina ei pidetä todennäköisenä, ei ole huomioitu.

2.TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT (Milj. euroa)

	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
	2002	2001	2002	2001
2.1. Liikevaihto				
Liikevaihto yhteensä	930,3	804,0	502,6	497,9
Liikevaihto konserniyhtiöille	8,9	10,3	23,4	23,9
Liikevaihto toimialoittain				
Onninen Suomi	484,6	480,6	484,6	480,6
Onninen Ruotsi	201,4	197,0		
Onninen Norja	131,6			
Onninen Wholesale International	112,7	126,4	3,0	3,2
Konsernin sisäiset myynnit			15,0	14,1
	930,3	804,0	502,6	497,9
2.2. Materiaalit ja palvelut				
Tavarat				
Ostot tilikauden aikana	759,4	656,3	416,0	410,2
Varaston muutos	-6,3	-0,2	-3,4	-0,9
	753,1	656,1	412,6	409,3
2.3. Henkilöstökulut ja henkilöstömäärä				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	59,8	49,9	31,6	30,6
Eläkekulut	11,8	6,6	5,6	4,4
Muut henkilösivukulut	7,3	7,0	1,8	2,1
	78,9	63,5	39,0	37,1
Toimitusjohtajien ja hallitusten jäsenten palkat ja palkkiot				
	1,4	1,5	0,3	0,4
Henkilöstömäärä tilikauden aikana keskimäärin				
Suomi	1 004	1 001	1 004	1 001
Ruotsi	432	409		
Norja	208			
Wholesale International	772	740	17	18
	2 416	2 150	1 021	1 019
Henkilöstömäärä tilikauden lopussa				
Suomi	989	995	989	995
Ruotsi	444	412		
Norja	417			
Wholesale International	776	733	17	17
	2 626	2 140	1 006	1 012

2. TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT jatkuu (Milj. euroa)

	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
	2002	2001	2002	2001
2.4. Liiketoiminnan muut kulut				
Kiinteistökulut	17,7	14,1	7,7	7,7
Toimitus- ja liikennekulut	22,4	18,6	6,9	7,0
Hallintokulut	18,1	13,7	8,1	7,4
Muut liiketoiminnan kulut	14,3	10,3	7,0	7,1
	72,5	56,7	29,7	29,2
2.5. Rahoitustuotot ja -kulut				
Erään korko- ja rahoitustuotot muilta sisältyy kurssivoittoja (netto)			0,1	0,0
Erään korko- ja rahoituskulut muille sisältyy kurssitappioita (netto)	-0,0	-0,1		
2.6. Tilinpäätössiirrot				
Suunnitelman mukaisten ja verotuksessa tehtyjen poistojen erotus			0,6	0,8
2.7. Välittömät verot				
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	-6,7	-6,9	-6,0	-6,1
Laskennallisen verovelan muutos	0,7	0,8		
	-6,0	-6,1	-6,0	-6,1

3. TASEEN LIITETIEDOT (Milj. euroa)

3.1. Pysyvät vastaavat

Konserni	Aineettomat hyödykkeet		Konserni- liikearvo	Muut pitkävai- kutteiset menot	Yhteensä
	Aineettomat oikeudet	Liikearvo			
Hankintameno 1.1.2002	2,5	4,9	6,5	2,1	16,0
Muuntoero	-0,2	-0,2		0,1	-0,3
Lisäykset	0,6		48,9	1,5	51,0
Vähennykset	-0,1	-0,1		-0,6	-0,8
Siirrot erien välillä	-0,7			0,7	0,0
Hankintameno 31.12.2002	2,1	4,6	55,4	3,8	65,9
Kertyneet poistot 1.1.2002	1,1	2,2	2,5	0,9	6,7
Muuntoero	-0,0	-0,0	0,0	-0,0	0,0
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-0,2	-0,1		0,1	-0,2
Tilikauden poisto	0,2	1,0	4,2	0,5	5,9
Kertyneet poistot 31.12.2002	1,1	3,1	6,7	1,5	12,4
Kirjanpitoarvo 31.12.2002	1,0	1,5	48,7	2,3	53,5

Konserni	Aineelliset hyödykkeet			Yhteensä
	Maa-alueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	
Hankintameno 1.1.2002	0,7	3,8	30,8	35,3
Muuntoero	0,0	0,0	-0,3	-0,3
Lisäykset		0,5	10,8	11,3
Vähennykset		-0,0	-3,0	-3,0
Siirrot erien välillä	-0,0	0,0	0,0	0,0
Hankintameno 31.12.2002	0,7	4,3	38,3	43,3
Kertyneet poistot 1.1.2002	0,0	0,5	18,6	19,1
Muuntoero		-0,1	-0,2	-0,3
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-0,0	-0,0	-2,6	-2,6
Tilikauden poisto		0,2	5,1	5,3
Kertyneet poistot 31.12.2002	0,0	0,6	20,9	21,5
Kirjanpitoarvo 31.12.2002	0,7	3,7	17,4	21,8

Tilinpäätöksen liitetiedot

Emoyhtiö	Aineettomat hyödykkeet		Aineelliset hyödykkeet		Yhteensä
	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Yhteensä	Koneet ja kalusto	
Hankintameno 1.1.2002	1,7	1,3	3,0	19,2	19,2
Lisäykset	0,5	0,2	0,7	0,6	0,6
Vähennykset	-0,1	-0,0	-0,1	-2,2	-2,2
Siirrot erien välillä	-0,7	0,7			
Hankintameno 31.12.2002	1,4	2,2	3,6	17,6	17,6
Kertyneet poistot 1.1.2002	0,8	0,4	1,2	12,7	12,7
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-0,5	0,3	-0,2	-2,2	-2,2
Tilikauden poisto	0,2	0,4	0,6	2,1	2,1
Kertyneet poistot 31.12.2002	0,5	1,1	1,6	12,6	12,6
Kirjanpitoarvo 31.12.2002	0,9	1,1	2,0	5,0	5,0

Sijoitukset

Konserni	Muut sijoitukset		Yhteensä
	Osuudet osakkuusyrityksissä	Muut sijoitukset	
Hankintameno 1.1.2002		0,2	0,2
Lisäykset	0,6	0,1	0,7
Vähennykset		-0,0	-0,0
Hankintameno 31.12.2002	0,6	0,3	0,9
Kirjanpitoarvo 31.12.2002	0,6	0,3	0,9

Emoyhtiö	Muut sijoitukset		Yhteensä
	Osuudet saman konsernin yrityksissä	Muut sijoitukset Osuudet osakkuusyrityksissä	
Hankintameno 1.1.2002	34,2	0,0	0,2
Lisäykset	34,8		0,0
Vähennykset			
Hankintameno 31.12.2002	69,0	0,0	0,2
Kirjanpitoarvo 31.12.2002	69,0	0,0	0,2

Konserniyritykset

	Konsernin omistusosuus- %	Emoyhtiön omistusosuus- %
Onninen AB, Örebro	100,0	100,0
AS Onninen, Tallinna	100,0	100,0
OOO Onninen, Pietari	100,0	100,0
SIA Onninen LAT, Riika	100,0	100,0
UAB Onninen LIT, Vilna	100,0	100,0
Onninen Sp. z o.o., Varsova	100,0	100,0
Glob96 S.A., Lodz	100,0	
Eilag Teknikk AS, Nittedal	100,0	100,0
IDEE Teknikk AS, Nittedal	100,0	
Sörmaskin SWT AS, Kristiansand	100,0	
Gerland Elektromarked AS, Porsgrunn	100,0	
Onninen AS, Sarpsborg	100,0	
Nimenkantoyhtiöt	100,0	100,0
Osakkuusyritykset		
Suomen LVIS-tietoverkko Oy, Helsinki	20,0	20,0
Dyrud Elektro AS, Seljord	34,0	
Eltron AS, Tynset	34,0	

Kaikki ulkomaiset osakkuusyritykset on yhdistetty pääomaosuusmenetelmällä. Liiketoiminnan muihin kuluihin sisältyy -0,4 miljoonaa euroa osuutena osakkuusyritysten tuloksista.

Emoyhtiön omistaman osakkuusyrityksen vaikutus konsernin tulokseen ja omaan pääomaan on niin vähäinen, ettei sen vaikutusta ole luettu konsernituloslaskelmaan ja taseeseen.

	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
	2002	2001	2002	2001
3.2. Saamiset				
Pitkäaikaiset saamiset				
Saamiset saman konsernin yrityksiltä				
Lainasaamiset				2,6
Laskennallinen verosaaminen				
Jaksotuseroista	3,2	1,2		
Lyhytaikaiset saamiset				
Saamiset saman konsernin yrityksiltä				
Myyntisaamiset	0,6	0,6	3,1	3,1
Lainasaamiset	2,6		2,9	0,9
	3,2	0,6	6,0	4,0
Siirtosaamiset				
Vuosialennussaamiset	18,2	5,4	6,8	3,8
Muut	2,3	3,2	0,5	0,5
	20,5	8,6	7,3	4,3

Tilinpäätöksen liitetiedot

	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
	2002	2001	2002	2001
3.3. Oma pääoma				
Osakepääoma l.l.	20,0	20,0	20,0	20,0
Osakepääoma 31.12.	20,0	20,0	20,0	20,0
Ylikurssirahasto l.l.	35,1	35,1	35,1	35,1
Ylikurssirahasto 31.12.	35,1	35,1	35,1	35,1
Muut rahastot l.l.	0,3	0,1		
Voittovarojen siirto	-0,1	0,2		
Kurssiero	0,0	-0,0		
Muut rahastot 31.12.	0,2	0,3		
Voitto edellisiltä tilikaudelta l.l.	40,3	33,8	38,8	31,3
Voittovarojen siirto muihin rahastoihin	0,1	-0,2		
Osingonjako	-0,1	-7,0		-7,0
Muuntoerojen muutos ja muut korjaukset	-1,5	0,6		
Voitto edellisiltä tilikaudelta 31.12.	38,8	27,2	38,8	24,3
Tilikauden voitto	5,5	13,1	14,0	14,5
Oma pääoma yhteensä	99,6	95,7	107,9	93,9
Jakokelpoiset varat				
Voitto edellisiltä tilikaudelta	38,8	27,2	38,8	24,3
Tilikauden voitto	5,5	13,1	14,0	14,5
Kertyneestä poistoerosta omaan pääomaan merkitty osuus	-1,0	-1,5		
	43,3	38,8	52,8	38,8
3.4. Pakolliset varaukset	0,3		0,3	
Tilivuoden 2002 konsernin ja emoyhtiön kuluksi ja pakollisten varausten lisäykseksi on kirjattu 0,3 miljoonan euron varauma todennäköisesti toteutuvista eläkekuluista				
3.5. Pitkäaikainen vieras pääoma				
Laskennallinen verovelka				
Laskennallinen verovelka tilinpäätössiirroista	0,4	0,6		
Velat saman konsernin yrityksille				
Pitkäaikaiset velat	33,0		26,4	
Velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua				
Muut velat	0,3	0,3	0,3	0,3

	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
	2002	2001	2002	2001
3.6. Lyhytaikainen vieras pääoma				
Velat saman konsernin yrityksille				
Ostovelat	0,1	0,0	0,1	0,1
Muut velat		6,4	0,1	4,9
	0,1	6,4	0,2	5,0
Siirtovelat				
Henkilöstösidonnaiset kulut	13,0	10,1	6,8	7,1
Muut	7,5	3,4	3,1	0,6
	20,5	13,5	9,9	7,7
3.7. Annetut leasingvastuut ja vastuusitoumukset				
Leasingvastuut				
Alkaneella tilikaudella maksettavat	1,3	0,8	0,6	0,4
Myöhemmin maksettavat	1,3	0,6	0,6	0,6
	2,6	1,4	1,2	1,0
Vastuusitoumukset				
Samaan konserniin kuuluvien yritysten puolesta annetut takaukset			106,8	20,5
Takaukset muiden puolesta	1,4	0,1	1,4	0,1
Vuokravastuut	22,0	8,8	0,7	0,7

Vuokravastuina on huomioitu konsernin ulkopuolisten pitkien määräaikaisten vuokrasopimusten osalta enintään kolmen vuoden vuokraa vastaava osuus. Tämä perustuu olettamukseen, että tilojen mahdollisesti jäädessä tarpeettomiksi konsernin kuluksi jää enintään tämä määrä.

Hallituksen esitys voittovarojen käyttämisestä

Konsernin voitonjakokelpoiset varat ovat 43,3 milj. euroa. Emoyhtiön voitonjakokelpoiset varat ovat 52,8 milj. euroa, josta tilikauden voitto on 14,0 milj. euroa.

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että osinkoa ei jaeta. Emoyhtiön voittovarojen tilille jää 52,8 milj. euroa.

Vantaalla 26. helmikuuta 2003

Maarit Toivanen-Koivisto
Hallituksen puheenjohtaja

Tapio Hintikka

Eero Eloranta

Karsten Slotte

Petteri Walldén
Toimitusjohtaja

Tilintarkastuskertomus

Onninen Oy:n osakkeenomistajille

Olemme tarkastaneet Onninen Oy:n kirjanpidon, tilinpäätöksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.–31.12.2002. Hallituksen ja toimitusjohtajan laatima tilinpäätös sisältää toimintakertomuksen sekä konsernin ja emoyhtiön tuloslaskelman, taseen ja liitetiedot. Suorittamamme tarkastuksen perusteella annamme lausunnon tilinpäätöksestä ja hallinnosta.

Tilintarkastus on suoritettu hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa on tällöin tarkastettu riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, ettei tilinpäätös sisällä olennaisia virheitä tai puutteita. Hallinnon tarkastuksessa on selvitetty hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan toiminnan lainmukaisuutta osakeyhtiölain säännösten perusteella.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös on laadittu kirjanpitolain sekä tilinpäätöksen laatimista koskevien muiden säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa kirjanpitolaissa tarkoitettulla tavalla oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Tilinpäätös konsernitilinpäätöksineen voidaan vahvistaa sekä vastuuvapaus myöntää emoyhtiön hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta. Hallituksen esitys jakokelpoisten varojen käsittelystä on osakeyhtiölain mukainen.

Vantaalla 26. päivänä helmikuuta 2003

PricewaterhouseCoopers Oy
KHT-yhteisö

Göran Lindell
KHT

Kaija Leppinen
KHT

Viisivuotiskatsaus

	2002	2001	2000	1999	1998
Liikevaihto, milj. euroa	930	804	710	601	576
kasvu, %	15,7	13,2	18,3	4,2	17,6
Ulkomaan toiminnan liikevaihto, milj. euroa	446	323	245	174	146
kasvu, %	37,8	31,9	40,6	19,6	52,4
osuus liikevaihdosta, %	47,9	40,2	34,5	29,0	25,3
Liikevoitto, milj. euroa	15	21	21	19	11
osuus liikevaihdosta, %	1,6	2,6	3,0	3,2	1,9
Rahoitusnetto, milj. euroa	-3	-1	-1	-0	-3
osuus liikevaihdosta, %	-0,3	-0,1	-0,1	-0,0	-0,6
Voitto ennen satunnaisia eriä, milj. euroa	11	20	21	19	8
osuus liikevaihdosta, %	1,2	2,4	2,9	3,2	1,4
Voitto ennen veroja, milj. euroa	11	20	21	12	8
osuus liikevaihdosta, %	1,2	2,4	2,9	1,9	1,4
Tilikauden voitto, milj. euroa	6	13	14	6	9
osuus liikevaihdosta, %	0,6	1,6	2,0	1,1	1,5
Sijoitetun pääoman tuotto, %	8,8	17,1	19,7	19,8	11,8
Oman pääoman tuotto, %	5,6	14,0	16,6	16,7	13,3
Omavaraisuusaste, %	29,2	48,8	42,6	48,5	47,6
Korollinen nettovelka, milj. euroa	134	24	27	18	31
Taseen loppusumma, milj. euroa	343	204	216	162	149
Bruttoinvestoinnit, milj. euroa	63	7	15	6	11
Henkilöstö keskimäärin	2 416	2 150	1 833	1 665	1 525
Henkilöstö tilikauden lopussa	2 626	2 140	2 029	1 651	1 630

Tunnuslukujen laskentakaavat

Sijoitetun pääoman tuotto, %	$\frac{\text{Voitto ennen satunnaisia eriä} + \text{korko- ja muut rahoituskulut}}{\text{Taseen loppusumma} - \text{korottomat velat (tilikauden alun ja lopun keskiarvo)}} \times 100$
Oman pääoman tuotto, %	$\frac{\text{Voitto ennen satunnaisia eriä} - \text{oikaistut verot}}{\text{Oma pääoma} + \text{vähemmistöosuus (tilikauden alun ja lopun keskiarvo)}} \times 100$
Omavaraisuusaste, %	$\frac{\text{Oma pääoma} + \text{vähemmistöosuus}}{\text{Taseen loppusumma} - \text{saadut ennakot}} \times 100$
Korollinen nettovelka	Korolliset velat – rahat ja pankkisaamiset

Onninen Oy:n hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä vastaa hallitus, johon kuuluu 3–6 varsinaista jäsentä. Hallituksen jäsenten toimikausi kestää valintaa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen saakka. Hallitus valitsee keskuudestaan puheenjohtajan. Vuonna 2002 Onnisen hallitukseen kuului neljä jäsentä, ja se kokoontui 11 kertaa.

Puheenjohtaja

Maarit Toivanen-Koivisto
s. 1954, ekonomi,
hallituksen jäsen vuodesta
1998, hallituksen puheenjohtaja vuodesta 2000

Onvestin toimitusjohtaja, Onvest Oy:n ja ARE Oy:n hallituksen jäsen, Perheyritystenliitto ry:n varapuheenjohtaja, Liikesivistysrahaston hallituksen jäsen, Helsingin allergia- ja astmayhdistyksen hallituksen varapuheenjohtaja, Vantaan kaupapakamariosaston varapuheenjohtaja ja Helsingin kauppamarin hallituksen jäsen.

Eero Eloranta
s. 1950, tekniikan tohtori, hallituksen jäsen vuodesta 2000

Professori Teknillisen korkeakoulun tuotantotalouden osastolla (virkavapaalla), Senior Advisor -toimitusketjujen ohjauksen alueella Nokia Oyj:ssä, Helkama Bican ja Helkama Veloxin hallituksen jäsen, European Engineering and Management Associationin jäsen (President) ja Teknisteellisen Akatemian jäsen.

Tapio Hintikka
s. 1942, diplomi-insinööri, hallituksen jäsen vuodesta 2000

TeliaSoneran hallituksen puheenjohtaja, Teleste Oyj:n hallituksen jäsen.

Karsten Slotte
s. 1953, diplomiekonomi, hallituksen jäsen vuodesta 2001

Cloetta Fazer AB:n toimitusjohtaja ja konsernijohtaja.

Onninen Oy:n johtoryhmään kuuluvat toimitusjohtajan lisäksi yhtiön neljästä toimialasta, konserninlaajuisista tukitoiminnoista ja liiketoiminnan kehityksestä vastaavat johtajat. Johtoryhmän tehtävänä on avustaa yhtiön toimitusjohtajaa päätöksenteossa.

Kuvassa eturivissä vasemmalta Arto Kumpulainen, Tuomo Väänänen, Mikael Falk ja Helge Sæthershagen. Takarivissä Marja-Terttu Verho, Heikki Ala-Ilkka, Eija Komulainen, Petteri Walldén, Karola Söderman, Seppo Ojaluoma ja Anne Kariniemi.

Puheenjohtaja

Petteri Walldén

s. 1948, diplomi-insinööri,
Onninen Oy:n toimitusjohtaja
Onnisen palveluksessa vuodesta 2001

Heikki Ala-Ilkka

s. 1952, kauppatieteiden maisteri,
talousjohtaja
Konsernin taloushallinto
Onnisen palveluksessa vuodesta 1996

Mikael Falk

s. 1965, toimialajohtaja
Onninen Ruotsi -toimiala
Onnisen palveluksessa vuodesta 2000

Anne Kariniemi

s. 1970, diplomi-insinööri,
logistiikkajohtaja
Suomen logistiikkatoiminnot,
konsernin logistiikan kehittäminen
Onnisen palveluksessa vuodesta 2002

Eija Komulainen

s. 1958, insinööri, henkilöstöjohtaja
Onninen Suomi -toimialan henkilöstöhallinto ja konsernin henkilöstön kehittäminen
Onnisen palveluksessa vuodesta 1999

Arto Kumpulainen

s. 1952, diplomi-insinööri,
toimialajohtaja
Onninen Wholesale International -toimiala
Onnisen palveluksessa vuodesta 1994

Seppo Ojaluoma

s. 1947, insinööri,
liiketoiminnan kehittäjä
Konsernin liiketoiminnan kehittäminen
Onnisen palveluksessa vuodesta 2002

Helge Sæthershagen

s. 1955, siviløkonom, toimialajohtaja
Onninen Norja -toimiala
Onnisen palveluksessa vuodesta 2002

Karola Söderman

s. 1956, diplomiekonomi,
tietohallintojohtaja
Onninen Suomi -toimialan tietohallinto ja konsernin tietohallinnon kehittäminen
Onnisen palveluksessa vuodesta 2002

Marja-Terttu Verho

s. 1947, valtiotieteiden maisteri,
viestintäjohtaja
Onninen Suomi -toimialan viestintä ja konsernin viestinnän kehittäminen
Onnisen palveluksessa vuodesta 2002

Tuomo Väänänen

s. 1956, diplomi-insinööri,
toimialajohtaja
Onninen Suomi -toimiala
Onnisen palveluksessa vuodesta 1997

Onninen-konsernin toimipisteet

Suomi

Onninen Oy
Mittalinja 1,
01260 VANTAA
PL 109, 01301 VANTAA
Puh. 0204 85 5111
Faksi 0204 85 5500
www.onninen.fi

Ruotsi

Onninen AB
Stubbengatan 2,
SE-703 44 ÖREBRO
Box 1602,
SE-701 16 ÖREBRO
Puh. +46 19 603 3000
Faksi +46 19 603 3008
www.onninen.se

Norja

Eilag Teknikk AS
Gjelleråsen Naeringspark
Stamveien 1,
Box 70
N-1483 SKYTSTA
Puh. +47 67 92 70 00
Faksi +47 67 92 70 11

Puola

Onninen Sp. z o.o.
Ul. Emaliowa 28
PL-02-295 VARSZAWA
Puh. + 48 22 846 2026
Faksi +48 22 868 7990
www.onninen.pl

Venäjä

OOO Onninen
Nab. Reki Fontanki 50
RU-191002
S:t PETERBURG
Puh. +7 812 103 0123
Faksi +7 812 315 0415
www.onninen.ru

Viro

AS Onninen
Betooni 14
EE-11415 TALLINN
Puh. +372 6 105 500
Faksi +372 6 105 555
www.onninen.ee

Latvia

SIA Onninen LAT
Ganibu Dambis 17 A/2
LV-1045 RIGA
Puh. +371 7 381 067
Faksi +371 7 381 980
www.onninen.lv

Liettua

UAB Onninen LIT
Savanoriu pr. 187
LT-2053 VILNA
Puh. +370 5 23 22 240
Faksi +370 5 23 22 207
www.onninen.lt

onninen[©] 2003

Onnisen vuosikertomuksen on painanut Lönnerberg Painot Oy Sävypaino, luontoa säästävälle Galerie Art Silk -paperille.

Graafinen suunnittelu: Graphic Design Studio Oy Ab Repro: Repromestarit Oy

onninen

Mittalinja I

01260 VANTAA

Puh. 0204 85 5111

Faksi 0204 85 5500

www.onninen.fi